SANDARA

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS LAIKRAŠTIS

SANDARA
LITHUANIAN WEEKLY
Published by
Lithuanian National League of America
Consisting of 100 Branches, located in all princip.. Cities of the United States.
SANDARA
3236 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Tel. Calumet 3277

METAI XVIII | 3236 SO. HALSTED STREET | Penktadienis, Gruodžio-Dec. 18 d., 1931 m. | KAINA 5 CENTAI | No. 51

BRUOŽAI

Rašo V. G.

Kam čia Kabinėtis.
"Stipriausias" Kandidatas
Apie Senąją SLA Gvardiją
S. Bakano Gabumai
Nepatinka Knygos Turinys

"Dirva", matyt, nugrimzdo su visais ratais į balą. Gruodžio 17 d. laidoj ji keliuose puslapiuose nemielaširdingai atakuoja Sandarą. Už ką? Gal but ir pats redaktorius nežino.

"Dirvos" bendradarbiai labai karingi žmonės. Tik gaila, kad jie nelaiku kariauna. Mes neliečiam to savaitraščio ir butų gerai, kad jie paliktų ir mus ramybėje.

"Sandara" nėra tokia baili, kad išsigąstų tuščio šukavimo. Tačiau mes norėtumem paprašyti "Dirvos" koresponden tų nevartoti klaidinančių slapyvardžių "sandarietis".

Visi tie "rašytojai" nėra sandariečiai. Sandarietis niekad neparašys panašių nesąmonių prieš savo organizaciją. Todel toks visuomenės klaidinimas nėra gražus darbas.

"Naujienos" džiaugiasi nepaprastais p. Bagočiaus laimėjimais ir skaitlinėmis bando įrodyti, jog jis gauna daugiau balsų negu visi kiti kandidatai sudėjus į kruvą.

Skaitlines, žinoma, galima dėlioti kaip kam tinka. Ypač kuomet balsavimų rezultatai dar nepaskelbti. Bet kad Bagočius laimėtų nuo skelbimo savo sąrašo, kad duoti SLA. nariams laisvai pareikšti savo nuomonę. Socialistai gi nepasi tiki savo rėmėjų išmintia ir todel iškepė jiems gatavą "sleitą".

Balsuokite už tuos ir busite palaiminti, o jei ne tai busite pasmerkti. Ačiu plačiai agitacijai socialistams tenka ir tie svyruojanti balsai, kurie seniau nueidavo bolševikams.

Bet laike rinkimų situacija visiškai pasikeis. Tautiškos pusės kandidatai daugiausiai gavę balsų — pasiliks sąraše, o mažiau gavę — iškris. Tuomet mes galėsim sukoncentruoti savo spėkas ir nugalėti netik Bagočių, bet ir visus jo kapitonus, kurie tikisi užkariauti susivienijimą.

Senoji SLA. gvardija gali laikinai pasitraukti, bet ji nie kad nepasiduos. Bagočius nėra tas asmuo, kuris but vertas garbingos prezidento vietos. Ne sykį jis bandė griauti SLA. organizuodamas ar tai socialistus, ar aukštąją Prieglaudą. Bet visur pralošė.

Pastaruoju gi laiku jis vel pradėjo maišytis, bet aktyvumą parodė tik ten kur buvo apmokėtas iš SLA. iždo arba iš privatinių kišenių.

Kitas socialistų kandidatų S. Bakanas, peršamas į iždo globėjus pasižymėjo tuomi, kad daugelį kartų visai nepamatuotai apžmeižė Pittsburgho sandariečių veikėjus p. Pivaruną ir Virbicką. Kaipo atlyginimą už jo "didelius" darbus socialistai dabar jį remia į iždo globėjus.

Bet p. Bakanas nemoka parašyti paprasto sakinio. Apie finansines atskaitas neturi jokio supratimo. Kokiu gi budu jis globos SLA. turtą. To žmogaus pastatymas į iždo globėjus butų tiesiog pasityčiojimas iš visos organizacijos.

Berlyne pasirodė vieno žinomo vokiečių rašytojo von Artzeno knyga apie dabartinę Lnkiją. Kadangi viskas aprašyta taip kaip buvo, tai lenkai sukėlė daug protestų ir triukšmo. "Kaip galima apie juos taip rašyti?" šaukia Varšuvos spauda.

Skaudžiausia vieta visoj knygoj, tai kur kalbama apie Želigovskio smurtą.

Čia parodyta visas suokalbio užmezgimas; kaip Pilsudskis slaptai organizavo kariuomenės burius ir pasiuntė juos prieš lietuvius, pirma davęs iškilmingą pasižadėjimą jų nepulti. Žodžiu atpasakotos visos nemalonios lenkų pa slaptys.

Italijos Profesoriai Nenusilenkia Mussoliniui

12 Prof. Atsisakė Prisiekti Ištikimybę

Roma. Italijos diktatorius Mussolini išleido patvarkymą, kuriuo visų universitetų profesoriai turės prisiekti ištikimybę. Italijos karaliui, jo įpėdiniams ir Fašistų valdžiai.

Iš 3,225 profesorių 1,032 jau prisiekė, kiti dar neturėjo progos to padaryti ir tik 12 profesorių griežtai atsisakė prisiekti.

Ta priesaika skamba: Aš prisiekiu buti ištikimu karaliui, jo įpėdiniams ir fašistų valdžiai; ištikimai prisilaikyti valstybės įstatymų; atlikti visas mokytojaus pareigas su tikslu prirengti piliečius, kurie bus ištikimi ir pasišventę savo valstybei ir fašizmui."

Kunigas Rengia Naują Maršą į Washingtoną.

Iš Pittsburgho Keliauna Nauja 1,000 Žmonių Minia

Seniau žmonės keliaudavo buriais į šventąsias vietas ieškoti nuodemių atleidimo. Dabar jie keliauna į Washingtoną prašyti pagalbos bedarbėj.

Vėliausias maršas į Washingtoną organizuojamas Pittsburghe. Sumanytojas yra kunigas Cox, kuris tikisi sutrauk ti tukstantinę minią.

Ką jis darys nuvykęs į Washingtoną sunku pasakyti. Prezidentas Hooveris yra užimtas kitokiais darbais ir pagaliau gal pats nežino ką turėt daryti.

PROF. VOLDEMARAS RAŠO POLITINĮ VEIKALĄ

Paliesiąs Lietuvių-Lenkų Ginčą

Atvykęs į Paryžių, buvęs diktatorius prof. Voldemaras norėtų viską užmiršti ir pradėti gyvenimą išnaujo.

Savo laikinam bute Paryžiuje jis rašąs knygą apie Lietuvos ir Lenkijos konfliktą. Knyga bus išleista prancuzų ir lietuvių kalbose.

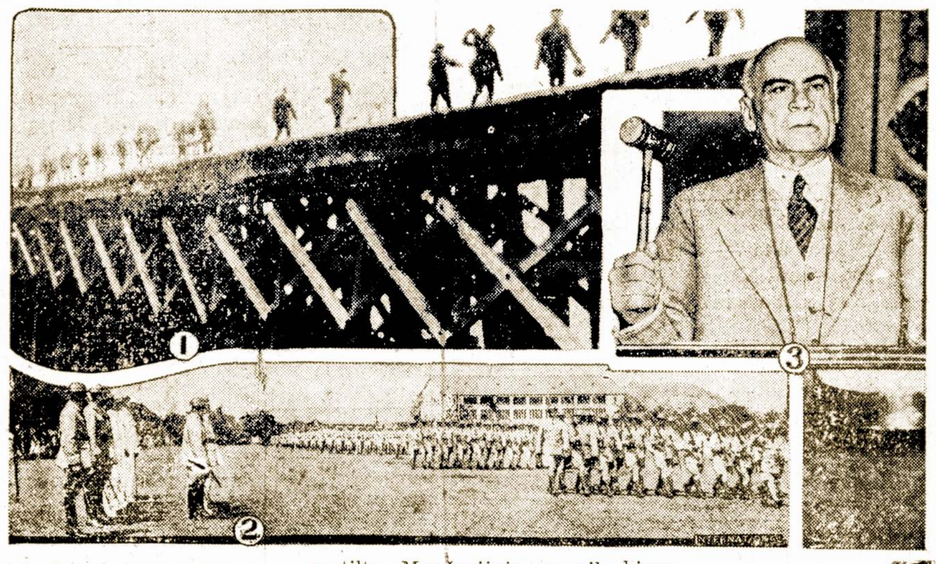

1. Japonų kareiviai eina per tiltą, Manžurijoje, nuveikę kinus.
2. Maršalas F. D'Esperey, Francijos, ir gen. P. Brown peržiuri Amerikos kareivius Panamos kanalo zonoje. 3. W. Page, atstovoų buto raštvedys įsako atstovams nusiraminti, prasidedant 7 -ai kongreso sesijai.

Naujos Lietuvos Prekybos Sutartys Su Užsieniais.

Sužinota, kad gruodžio pradžioj Paryžiuje prasidėj derybos tarp Lietuvos ir Prancuzijos vyriausybių atstovų del prekybos sutarties pakeitimo. Lietuviai atstovaus pasiutinys p. Klimas ir keli iš Kauno pasiųsti atstovai. Su Prancuzijos delegacija Lietuvoj vesti derybas nebuvo galima, nes ji neturėjo reikiamų įgaliojimų. Jei nepavyks išsiderėti geresnių sąlygų musų eksportui Prancuzijon, tai teks atsisakyti nuo sutarties, kuri daugeliui jų prekių įvežamų Lietuvon teikia lengvus muitus. Sutartis yra laikina ir kiekviena pusė gali atsakyti apie tai priešingai pusei pareiškus prieš tris mėnesius. Be to, Prancuzija pirmoji sutarties neišlaikė savo kontingentų politika.

Derybos su Portugalija besitęsiančios nuo 1929 m., kurias vedė p. Klimas beveik baigtos ir sutartis netrukus bus pasirašyta didžiausio palankumo principu. Portugalijon galėsim gabenti celulozą ir fanerą, o iš jų įsivešim kai kuriuos vaisius ir vyną, kuris konkuruos su prancuzų vynu.

Derybos del prekybos sutarties su Ispanija užbaigtos, bet jos pasirašymas atidėtas, nes Ispanija dabar smarkiai užimtą savo vidaus politikos reikalais.

Anglijos nepaprastas muitų pakėlimas mums sudaro rupesčių. Tiesa kol kas Anglija pakėlė muitus tik pramonės gaminiams, maisto produktams nepakelta, o jei ir pakels tai nežymiai. Nors netiesioginiai, bet naujieji Anglijos muitai mus gali paliesti. Vokietijai suvaržys pramonės prekių įvežimą Anglijon, aišku, kad Vokietija dar labiau suvaržys importą, o ji pakol kas visgi yra Lietuvos žymi eksportininkė. Atatinkamose vyriausybės sferose esanti dabar nuomonė, kad reikia pakeisti prekybos su užsieniais politiką, ypač importo atžvilgiu. Reikia dėti pastangų, kad visos importuojamos prekės butų gabenamos iš tų kraštų, kurios iš Lietuvos inportuoja. Pirmoj eilėj reikia padidinti importą iš Anglijos. Reikia susimąstyti del prekybos sutarties su Čekoslovakija iš kurios Lietuva daug inportuoja ir nieko ten neinportuoja.

KERENSKIS APIE PIATILETKĄ

Londonas. Keturiolikai metų praėjus, kaip bolševikai jį nuvertė iš Rusijos ministerio pirmininko vietos, Aleksandras Kerenskis kalbėdamas Londone išsireiškė, kad "niekuomet dar nebuvo tokio bado ir prievartos režimo, koks tebėra Rusijoj. Diktatoriaus Stalino valdžia neturi sau lygaus paryzdžio net viduramžiuose."

"Penkių metų planas yra ne tik beprasmis, bet ir kenksmingas. Jis suardė visus nacionalės ekonomijos pamatus. Bolševikai pasirodė dideli nemokšos organizuoti produkciją ir įvarė Rusiją į vargo bedugnę." Visi, kas kredituoja bolševikų 5 metų planą, darą lyg tie lunatikai, kurie padėjo Neronui sudeginti Romą.

15,000 Demonstrantų Sulaikė Pakėlimą Mokesnių

Philadelphia. Namų savininkai, sužinoję, kad miesto taryba nori pakelti mokesnius ant nejudinamų nuosavybių 35½ cento už $100 ir 50% už vandenį, surengė demonstraciją, skaičiuje 15,000 ir numaršavę į City Hall užprotestavo tą miesto tarybos žygį.

Miesto taryba, atsižvelgdama į tuos protestus, pavedė taksų peržiurėjimą tam tikrai komisijai, su rekomendacija, kad ji stengtus nepadidinti mokesnius.

Nužudė Galvažudį jo Gimimo Dienoj

Ossining. Sing Sing kalėjime buvo elektros kėdėje nukrėstas R. Duringer, už nužudymą Salės viršininkės ir policmono.

Kodel Areštuojami Trečiafrontininkai ir Viltiečiai

Kriminalinės policijos direktorius p. Statkus dienraščių korespondentus vakar informavo, kad sulaikius nuo išleidimo paskutinį "Trečio fronto" nr. sulaikyti keli trečiafrontininkai ir sporto organizacijos "Vilties" nariai. Sulaikyti "Vilties" pirm. stud. Jz. Mozelis, trečiafront. stud. Dvazdauskas, viltiečiai J. Lagunavičius, Abr. Pliakchinas, Br. Mockevičius, Pr. Morkunas ir Karolis Gečys. Lapkričio 24 d. pas juos buvo padarytos kratos, taip pat ir "Vilties" klubo patalpose. Sulaikymas ir kratoms davė pagrindo turimi daviniai, kad nuo "Trečio fronto" skilęs kairysis sparnas susijungė su "Vilties" kairiuoju sparnu ir naudojo "Vilties" klubą komunistiniai propagandai "Vilties" klube rastas 2 sieniniai laikraštukai, kurie gali konkuruoti turiniu ir karikaturomis su komunistiniais leidiniais. Rasta knyga su komunistinės armios ir jos kovų aprašymais, knygelės su revoliucinėmis dainomis ir jų gaidomis, įvairių korespondencijų iš "Orfa" ir "Universalę" dirbtuvių, kurios komunistinio turinio. Jose daugiausia plustama socialdemokratai, jie vadinami "socialpardavikai" "buožių tarnautojai" ir kt. Rasta keli egzemplioriai mašinėle rašytų komunistinių eilėraščių. Pas Dvazdauską rastos kelios fotografijos pas kutinio "Trečio fronto" nr., kaip matyti, tokių nuotraukų padaryta daug ir išsiuntinėta bendradarbiams. Rasta didelės asmeninės korespondencijos: Railos Bačinskaitės laiškai. Bačinskaitė rašanti, kad ji esanti patenkinta išstudijavusi Lenino raštus. Taip pat rašąs ir Raila. Jiedu gerai atsiliepią ir apie Marksą. Rasta kelesdešimtys rotatoriu spausdintų "Trečio fronto" uždarymo" reikalu. Jie išsiuntinėti visuomenės veikėjams.

"Trečio fronto" skilimas įvykęs del to, kad į vadovaujamus organus buvę įėję komunistai, jie sudarę vadinamas komfrakcijas. Šitom komfarkcijom buvę pavesta paimti visą organizacinį darbą į savo rankas. Po kurio laiko vadai gavę iš komun. centro kom. raštą, kuriame ragina, kad jau laikas užimti komunistinę platformą, pasireikšti viešai. Kaip tik tuo metu įvyko skilimas, vieni su tuo sutiko, o kiti ne. Ligi tol "Trečias Frontas" ir "Viltis" veikė atskirai, bet įvykus skilimui dalys jų susijungė ir pradėjo varyti jau grynai komunistinę propagandą.

Girdėti, kad "Viltį" manoma uždaryti.

Lenkai Elgsis su Kitomis Tautelemis kaip Jiems Bus Tinkama

Pašalinės Valstybės ir T. S. Neturi teisės Kištis

Varšuva. Pereitam ketvirtadienį gruodžio 17 d. Lenkų užsienų reikalų ministeris Zaleskis suteikia pranešimą senato komisijai apie bėgančius politinius klausimus.

Pakartojęs visiems žinomą giesmę, kad Lenkija troškta taikos, vienok neprižadėjo, kad nors vienas jų kareivis nusiginkluosiąs. Šiandie Lenkija yra militaristinė valstybė ir iki dantų apsiginklavus.

Toliau p. Zaleskis apgailestavo, kad laisvasis miestas Dancigas nenorįs nieko bendro turėti su lenkais ir reikėsią imtis kokių nors priemonių pagerinti situaciją.

Bet nuostabiausia vieta p. Zaleskio pranešime buvo to, kur jis palietė tautinių mažumų klausimą. Jo nuomone lietuvių, ukrainiečių, žydų ir kitų reikalavimai, kad valdžia su jais žmoniškai elgtųsi, esą sukelti kelių užsienio agentų. Pagal Zaleskio viskas yra tvarkoj ir Lenkija nieko daugiau neduos savo tautinėm mažumom. Taigi esą nepagei daujami svetimų įsikišimai ginant mažumas. Šis pasakymas kreipiamas į Tautų Sąjungą, kuri dabar užsiėmus ukrainiečių skudo tyrinėjimais. Tokie Zaleskio pareiškimai padarė Europoj nekokį įspudį.

Incidentas Lenkijos Ir SSSR. Pasieny.

Paryžiaus rusų emigrantų laikraštis "Posledniji Novasti" praneša, kad Lenkijos ir SSSR pasieny, lapkričio 26 d. įvyko incidentas.

Netoli Vancevičių, keli bolševikų patruliai perėjo į Lenkijos teritoriją. Apsupti lenkų pasienio sargybos, raudonarmiečiai pradėjo šaudyti. Į pagalbą iš SSSR teritorijos atvyko burys raitosios kariuomenės. Įvyko susišaudymas. Trys SSSR kareiviai esą lenkų paimti į nelaisvę, kiti sugrįžę atgal įSSSR teritoriją.

Nesusipratimai Tautininkų Tarpe.

Prieš kurį laiką buvo tautininkų Kauno skyriaus susirinkimas, kuriame be ko kita buvo išrinkta ir skyriaus valdyba. Bet išrinkus naują valdybą ir norint jai perimti skyriaus knygas, senoji valdyba —nieko neduoda. Kilo nesusipratimas, kuris ligi šiolei tebėra nelikviduotas. Be to, praėjusiame susirinkime ir valdyba buvus renkama neprisilaikant statuto, butent, statutas reikalauja, kad pirmininką išrinktų susirinkimas, o čia buvo išrinkta tik valdyba.

Kauno apskrities komitetas del to rinkimus panaikinęs.

Suvienytų Valstijų Kongresas Nieko Neveikia.

Washington. Senai lauktas Suvienytų Amerikos Valstijų kongresas jau posėdžiauja dvi savaites. Nors žmonės į jį žiurėjo kaip į šalies išgelbėtoją iš dabartinės biznio katastrofos, jis tik laiką leidžia ir nieko rimto neveikia.

Pasirodo, kad visas kongresas neturi žmogaus, kuris galėtų užimti vadovavimo rolę. Nė vienas kongreso narys nėra prirengęs programo, kuriuo vaduojantis butų galima ieškoti budų, kaip tą depresiją pašalinti.

Atrodo, kad demokratai, nuvertę nuo vadovybės republikonus atstovų rumuose, dabar negali tuo savo laimėjimu atsidžiaugti ir jiems imsdu ar tris mėnesius sudaryti kokį nors programą.

Nežmoniškas Darbininkų Išnaudojimas.

Washingtonas. Amerikos Darbo Federacijos prez. W. Green paragino valdžią, kad ji griebtus kokių nors priemonių apsaugojimui darbininkų, dirbančių žemutinėje Mississippės upės baseine, nuo nežmoniško išnaudojimo.

Mat kontraktoriai, norėdami susipilti milijonus, pasinaudoja dabartine bedarbe ir darbininkams temoka tik $1.25 už 12 valandų darbo dieną. Kuomet darbininkas yra sužeidžiamas, kontraktoriai palieka jį Dievo globai.

Jis įrodė keletą atsitikimų, kur moterys buvo mušamos delto, kad jos drįso protestuoti del nežmoniško išnaudojimo.

Ketvirtadienį Berlyne priimta sutartis del priklausančios Lietuvai dalies iš sudėtų pinigų į Vokietijos socialinio apdraudimo fondą, kaip yra numatyta Versalės sutarty. Iš abiejų pusių pasitarimus vedė delegacijos apie ką mes ankščiau esame rašę.

Mano Atsilankymas Clevelande.

Gruodžio 4 d., 12 valandą apleidau Detroitą ir jau apie aštuntą vakare, pasiekiau Clevelandą.

Clevelande sustojau pas p. A. Šmigelskį, su kuriuom tą visą vakarą kalbėjomės apie Sandaros organizacijos reikalus ir kaip išplėtus ir padarius gyvesniu jos veikimą.

Clevelande Sandaros 18 kp. kuone visai apmirusi ir jokio veikmo jau antri metai neparodoma, nors sandariečių randasi gana padorių ir veiklių. Todel ir esu tikras, kad po mano apsilankymo kuopos veikimas pasireikš visoj pilnumoj.

Septintoj gruodžio p. Šmigelskio pastangomis buvo sušaukta kuopos narių sueiga ir visi kviestieji punktualiai susirinko. Susirinkimas praėjo geriausioj nuotaikoj ir visi dalyviai, nariai apsimokėjo Sandaros organizacijai priklausančias mokestis ir pasižadėjo, sulig savo išgalės dirbti visuomenės tarpe.

Sueigoj arčiaus susipažinti ir mintimis pasidalinti teko su šiais sandariečiais: Juozu Vilčinsku, Justinu Mišeika, A. M. Praškevičium, Jonu Brazausku, Antanu Šimkunu, Vincum Banioniu, Petraičiu ir p. Baltrukoniu.

Visi jie geri Lietuvos sunus ir išsilavinę, padorus žmonės. Jeigu tokių asmenų randasi Sandaros organizacijos eilėse, tai Sandaros kamienas yra yra stiprus, nepajudinamas ir viešojo gyvenimo kontrolė, Amerikos lietuvių judėjime priklauso Sandarai ir sandariečiams.

Linkiu Clevelando sandariečiams dirbti kilnų Sandaros idejos darbą ir niekados nepasenti ir nepavargti.

P. Daniušis.

Žmogaus Išvaizdos Kitėjimas.

Kaip visi kiti gamtos kunai, tai ir žmogus negali buti visą laiką nepakeitęs savo stovio bei išvaizdos.

Žmogaus išvaizda keičiasi dėl daugelio priežaščių. Vyriausios iš jų yra maisto virškinimas, šilumos palaikymas ir darbas.

Maistas žmogaus kune yra paverčiamas į energiją, kurios dėka žmogus auga ir atlieka tam tikrą darbą.

Žmogaus viduriuose maistas, pagelba burnos, skilvio, tulžies. kasos ir žarnų syvų yra paverčiamas į išmatas ir kraują, kuris nuėjęs į plaučius susijungia su oro devoniu ir išto susijungimo pas žmogų atsiranda šiluma.

Vidutiniško svorio ir sveikas žmogus gali išbuti kelias dešimtis dienų visai nieko nevalgęs. Jis gyvena ant sutaupytos savo kune perdirbtos maisto medžiagos — taukų.

Kuomet žmogus nevalgo, tai pirmiausiai jis nustoja savo taukų, paskui raumenų ir po to, kraujo.

Šaltakraujai gyvunai, kaip gyvatės, žuvys, varlės, dielės ir tt. gali išbuti nevalgę net keletą metų, nes jiems nereikalinga energija šilumos palaikymui.

Vilniaus Katedros Požemy Rasta Nauja Koplyčia

Varšuva. Elta. Vilniaus katedros požemy atrasta nauja koplyčia su žinomo XVII šimtmečio vyskupo Voinos palaikais.

LIETUVIŲ PROGRAMA TAUTŲ KARNIVALE

P-no J. Elias Pasidarbavimas

Chicago Daily News norėdamos sušelpti bedarbius surengė milžinišką Tautų Karnivalą, kuriame dalyvavo ir lietuviai.

Kadangi laiko mums buvo skirta tik 6 minutės, tai nedaug ką galėjom padaryti. Net Ruta mergaitės negavo progos šokti. Dainavo vien tik Birutės choras po vadovyste M. Yozavito.

P-nas J. Elias buvo taip sakant tarpininkas. Jam teko padengti ir kai kurias išlaidas.

—Rep.

AUKOS KALĖ EGLAITEI

Surengimui Kalėdų Eglaitės lietuvių vaikučiams aukavo:

J. Vaišvila — $1.00
K. Sitavičius — $1.00
M. Vaidyla — $1.00
D. Pivarunas ir M. Narvidas žadėjo atsiųsti "kėksų".
Aukavusiems širdingą ačių.

—P.

P-NIA J. GULBINIENĖ RŪPINSIS BEDARBIŲ BAZARU.

Jeigu kuris Chicagos lietuvių išgali kuom nors sušelpti bedarbius, tai prašome kreiptis į p. J. Gulbinienę, 2955 S. Emerald Ave., Tel. Victory 9554.

Ji yra pirmininkė bazaro rengimo komisijos, kurio visas pelnas eis bedarbiams.

Butų labai gerai, kad kiekvienas sandarietis kuom nors prisidėtų. Paaukaukit kokį dalyką, maisto arba įteikit piniginišką pašalpą. Viskas bus suvartota gražiam tikslui.

PADĖKA PEOPLES FURNITURE CO. UŽ PAAUKAUTĄ PIANĄ.

Kalėdų dovana Jaunąjai Birutei.

Peoples Furniture Co. didžiausia šios rušies lietuvių įstaiga neužmiršta ir labdarybės darbų.

Šiomis dienomis ji paaukavo ir atvežė Jaunajai Birutei gražų koncertinį pianą, kurį perkant butų reikėję brangiai užmokėti.

Šia Kalėdų dovana J. Birutė begalo džiaugiasi ir del Peoples Furniture Co. norėtų ištarti širdingą ačių.

—Vienas tėvų.

Nekalti berneliai ir Kučių Vakaras.

Kadangi prezidentas uždraudė nekaltiems berneliams vaikščioti prieš Kalėdas į sve timus namus, tai slaptam susirinkime buvo nutarta surengti nuosavą kučių vakarą, ketvirtadienį, prieš pat Kristaus užgimimą. Moterys ir merginos įeina tik su dvasios vado leidimu.

—X.

NAUJŲ METŲ SUTIKTUVĖS SANDAROS SVET.

Prašome įsitėmyti, kad nau jų metų sutiktuvės įvyksta Sandaros svet.

Tai bus nepaprasta pramoga, kukios nematysim ir vidur miesty. Užkandžius rengia Kvalifikuoti asmenys, o muziką — pirmos rušies. Įžanga pusė dolerio.

—Burokas.

Kariuomenės teismo pasmerktas sušaudyti komunistų veikėjo J. Kasperaičio gynėjas pris. adv. Zymanas norėjo paduoti prašymą, kad pasigailėtų.

Kasperaitis Zymonui pareiškęs ,kad jis verčiau duosęsis sušaudyti, negu prašysiąs bur žuaziją, kad jo pasigailėtų. Zymonas esąs nutaręs dar sykį paduoti vyr. tribunolui ka sacijos skundą.

Brighton Prk Bargenas

Turiu parduoti už morgičius gerą, tik penkių metų senumo, murinį dviejų aukštų po 4 kambarius, namą, ant 46-tos ir Albany gatvių.

Atsišaukite tuojaus pas B. R. Pietkevičius, 2608 W. 47th St, Chicago, Ill.

Yra Svarbu Žinoti Visuomenei.

Kur galima pavalgyti kaip namie ir už labai žema kaina. Tai yra nauja Valgykla Bridgeporte. Kurie kartą atsilanko, tie palieka nuolatiniais kostumeriais ir dar kitiems savo draugams pasako, kad skaniausias valgis ir žemiausios kainos.

T. Aleksandro Restaurante 3456. S. Halsted. St., Tel. Yards 1677.

Nauji Kalendoriai
1932 METAMS
Klauskite katalogo, iš kurio pasirinksite visokių
JONAS KERDIEJUS
663 Fourth St., S. Boston, Mass.

Numažintos į Abi Puses Kainos
Į KAUNĄ IR ATGAL
PER HAMBURGĄ
$179.00 Trečia Klase
U. S. Karo Mokesčiai Atskirai.
Viršminėta kaina dabar galėje ant visų musų laivų.
Del informacijų kreipkitės į lokalius mus agentus
HAMBURG-AMERICAN LINE
177 No. Michigan Ave., Chicago, Ill.

Visiems Naudinga Knyga
Namų Daktaras
Parašė Dr. A. J. Karalius

Čia žemiau paduodame šios knygos turinį, iš kurio jau galima pilnai spręsti jos naudingumą:

1) Nelaimingi atsitikimai
2) Plaukai ir jų ligos
3) Akių ligos
4) Burnos ligos
5) Nosies ligos
6) Krutinės ligos
7) Gerklės ligos
8) Skilvio ligos
9) Žarnų ligos
10) Puslės ligos
11) Inkstų ligos
12) Kepenų ligos
13) Odos ligos
14) Paveldimos ligos
15) Industrinės ligos
16) Limpamos ligos
17) Kraujo ligos
18) Įvairios ligos
19) Moterų ligos
20) Vaikų ligos
21) Venerinės ir lyties ligos
22) Proto ligos
23) Maistas sergant.
24) Naminė Aptieka
25) Ligų gydymas; vaistai
26) Įvairus gydymai

Šią naudingą knygą galima gauti Sandaroje.

Kainą: $2.00 kietais apdarais; $1.50 minkštais apdarais.

Už persiuntimą nerokuojame.

SANDARA
3236 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Tel. CALUMET 3277

ValkatA
KETURIŲ VEIKSMŲ DRAMA
Atvaidins
Ned., Sausio-Jan. 10, 1932
SCHOOL HALL SVET.
48-ta ir Honore gatvių

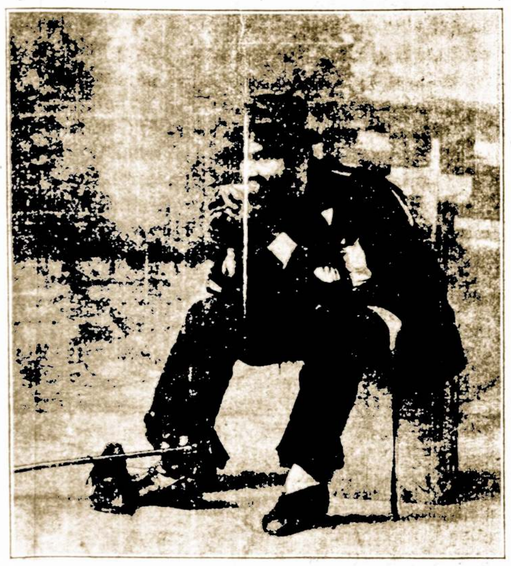

Nors baisiai išrodantis, jei atsilankysi pamylėsi šį VALKATĄ

Pradžia 8:00 val. vak. Įžanga 25c, 35c, ir 50c.

Jeigu nori pasijuokti arba paraudoti, neužmiršk atsilankyti ir pamatyti šį veikalą. Nenusivilsi! Labai gerai yra žinomi Zolp'o veikalai. Gabus veikėjai, išlavinti per patį autorių, dalyvaus šiam vakare, kaip tai: Gestautas, Barčius, ponia Barčienė-Laurinavičiutė, Z. Bajorinaitė, Ochockaitė, Lapinskis, ir pats J. J. ZOLP juokins ir virkdins per 3 valandas.

PELNAS SKIRIAMAS BEDARBIAMS

Nnužmiršk, įvyks Sausio 10-ta, SCHOOL HALL SVETAINĖJE
Bilietus galima gauti J. J. Zolp'o raštinėje, 4559 So. Paulina St., Chicago

Yra Garbė Skaityti ir Platinti Spausdintą Tiesos Žodį
'Sandaroje'

Jau Aštuoniolika Metų Kaip Nesvyruojančiai Sandara stovi Pirmose Eilėse Lietuvių išeivijos
DARBE

Užrašyk Saviškiui, Draugui ar Pažįstamui
'SANDARĄ'
KAIPO KALĖDINĘ DOVANĄ!

'SANDARA'
3236 So. Halsted St., Chicago, ILL.

SLA. Nominacijų Daviniai

NEW BRITAIN, CONN.

F. Bagočius negavo nē vieno balso.

Gruodžio 10 d. įvyko SLA. 34 kp. prieš-metinis susirinkimas. Kadangi buvo šaukiamas per atvirutės, todel susirinko kuopos narių gražus skaičius. Kuopos pirm. atidarius susirinkimą, rašt. perskaitē pereito sus. tarimus, kurie likosi priimti kaip skaityta. Toliaus buvo apkalbēta kuopos bēgantieji reikalai ir prieita prie nominacijų Pildomos Tarybos. Biski padiskusavus, kurie gali buti geresni kandidatai į SLA. Centro valdybą, balotus išdalinus, rezultatai pasirodē sekanti:

Ant prezidento:
- J. Grinius 55
- J. Bačiunas 7
- Gataveckas 5
- St. Gegužis 1

Ant vice-prezidento:
- A. Zalatoris 48
- A. Mikalauskas 6
- Mockevičius 5
- J. Grinius 3
- J. Bačiunas 3

Ant sekretoriaus:
- V. Čekanauskas 60
- Miliauskas 5
- P. Bukšnaitis 1

Ant iždininko:
- J. Lopatto 51
- J. Tareila 6
- K. Gugis 5
- Mažeika 2

Ant iždo globėjų:
- J. Sekys 53
- A. Viznis 41
- Januškevičius, Jr. 6
- Dvareckas 4

Ant Dr. kvotėjo:
- Dr. Jonikaitis 29
- Dr. Stanislovaitis 17
- Dr. Klimas 5
- Dr. Puskunigis 4

Nors newbritoniečiai gal pasirinko ir per daug kandidatų, bet kaip ateis balsavimai, jie padarys, suglausdami savo spēkas, kad SLA. išeitų ant naudos.

—P. P. Pilipauskas.

SLA. 357 kp. CHICAGO, ILL. NUSINESĒ GEGUŽIS.

Bagočius ir Bačiunas Negavo nē Vieno Balso

Nors ši kuopa nēra skaitlinga, bet nominacijose balsavo kaip vienas už sekančius kandidatus:

Į Prezidentus **balsai**
- Gegužis 13

Į Vice-Prez.
- Grinius 13

Į Sekretorius
- Vinikas 13

Į Iždininkus
- Gugis 13

Į Iždo Globėjus
- Januškevičius 13
- Mockus 13

Daktaras Kvotėjas
- Dr. Jonikaitis 13

Atrodo, jog nariai balsavo kaip susitarę.

Kuopos valdybon įėjo sekanti veikėjai:

Pirm. C. Gaubis, Vice-pirm. S. Barzda; Sekr. M. Jurkas, Fin. Sekr. J. Bitē; Ižd. J. Drabulis; Organ. P. Drasutienē.

Mitingas įvyko šešt. gruodžio 12 d., Petroko svet.

SLA. 182 KP. CHICAGO, ILL. LAIMĒJO GEGUŽIS.

Nominacijose į SLA. Pildomą Tarybą visus balsus gavo; Gegužis į prez. Grinius į vice prez., Vinikas sekrt., Tareila į iždininkus; Januškevičius ir Raginskas į iždo globėjus; Dr. Klimas į kvotėjus.

HARTFORD, CONN.

Iš SLA. 124 kp. Veikimo

Gr. 13 d. buvo mūs kuopos susirinkimas gana skaitlingas. Be paprastų kasdienių reikalų ir darbų dar turėjome nominacijas Cenrto viršininkų ir kuopos valdybos rinkimus 1932 met. Nominacijose (viešos agitacijos nebuvo), pasirodē šie rezultatai:

Į Prezidentus:
- J. Grinius 50
- S. Gegužis 20
- J. Bačiunas 8
- F. J. Bagočius 7
- A B. Strimaitis 3
- J. Gataveckas 2

Į Vice-prez.:
- A Zalatorius (Chicagos) 44
- A. Mikalauskas 28
- M. Vokietaitis 13
- J. Grinius 5
- M. Mockevičius 2

Į Sekretorius:
- V. M. Čekanauskas 66
- P. Jurgeliutē 15
- M. J. Vinikas 5
- P. Bukšnaitis 2
- J. Miliauskas 2

Į Iždininkus:
- K. Kugis 41
- J. Lopatto 25
- J. Tareila 19
- J. Sekys 3
- P. Mažeika 2

Į Iždo Globėjus:
- J. Sekys 78
- S. Mockus 34
- J. Viznis 23
- J. Januškevičius 17
- J. Dvareckas 7
- Raginskas 6
- Bakanas 2
- J. Bacvinka 2
- K. Arisonas 2

Į Dakt.kvotėjus:
- J. Jonikaitis 45
- Stanislovaitis 25
- Puskunigis 15
- Klimas 4
- Karalius 3

Į kuopos valdybą išrinkti šie: pirm. V. M. Čekanauskas, vice-pirm. P. Slivka, sekr. Ona Šolienē, fin. sekr. J. Sekys, iždininku J. Grigaliunas, iždo gl. A. Galickas ir J. Januškevičius Sr., organizatorium P. Labanauskas. Į Draugijų Sąryšį S. Braznauskas ir A. Bekeris; į Vilniaus Vaduoti s-gos skyrių V. M. Čekanauskas, J. Januškevičius Sr. ir G. Levišauskas.

Šiuo laiku kuopos nariai smarkiai rengiasi prie Naujų Metų vakaro, kuris įvyks gr. 31 d. Lietuvių Parapijos Mokyklos salėje. Bus suteikta vakarienē, sceniškas perstatymas ("Žentai iš Amerikos") ir šokiai. Įžanga visai pramogai $1, o vien tik į šokius 35 centai. Komedijai "Žentai iš Amerikos" parinkta geriausi lošėjai: broliai Smitkai, Alek. Bekeris, p-nia Kniukštienē, O. Šolienē, A. Valkevičienē ir G. Levišauskas. Mokina lošti J. Sekys ir V. Čekanauskas.

Šiais metais mūs kuopoje buvo daug ligonių, bet visi buvo kuogeriausia aprupinti, tik vienas J. Vabalas yra sunkioje padėtyje ir manoma kad reikēs prašyti Centro pagalbos iš Našlių ir Našlaičių Fondo. Dabar susirgo geras kuopos darbuotojas, organizatorius J. Ivanauskas. Linkime jam kuogreičiausia pasveikti.

— J. s.

BALSAVIMAI SLA. 303 KP. SHENANDOAH, PA.

Bagočius negavo nē vieno balso.

Nominuojant SLA. Pildomą Tarybą balsai pasidalino sekančiai:

Į prezidentą:
- Graičunas 32
- Gegužis 30
- Grinius 4
- Bačiunas 2

Į vice-prezidentus:
- Mikalauskas 39
- Grinius 16
- Birštonas 7
- Vokietaitis 6

Sekretorium:
- Jurgeliutē 44
- Vaišnora 21
- Varašius 1

Į iždininkus:
- Lopatto 35
- Tareila 27
- Gugis 6

Iždo globėjais:
- Januškevičius 55
- Raginskas 52
- Virbickas 11
- Mockus 6

Dr. kvotėju,
- Dr. Klimas 62

PROTOKOLAS

TMD. Centro valdybos susirinkimo, įvykusio spalių 29 dieną, "Vienybės" redakcijos kambary, 193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

1. Nepribuvus pirm. K. S. Karpavičiui, susirinkimą atidarē ir vedē vice-pirm. P. Bukšnaitis. Dalyvauja sekami valdybos nariai ir svečiai: vice-pirm. P. Bukšnaitis, sekr. M. L. Vasil, ižd. A. B. Strimaitis ir apšv. kom. narys J. Valaitis. Taipgi dalyvauja J. Sekys iš Hartford, Conn. ir Ks. Strumskis iš Brooklyn, N. Y. (pirm. K. S. Karpavičius pribuvo vēliau).

2. A. B. Strimaitis plačiai raportuoja iš savo praeities darbuotēs del organizacijos labo ir nurodo dabar esamą draugijos turtą knygomis, kurių yra apie už $7,000 vertēs. Taipgi pažimi priežastį del kurios tapo padarytas pakeitimas sekretoriate — vieton M. Biekšos, išrinktas M. L. Vasil. Vieton mirusio vice-pirm. P. A. Dēdyno išrinktas P. Bukšnaitis. Toliaus nusiskundžia, kad nekurie laikraščiai netalpinę jo straipsnių draugijos reikalais, kurių is parašęs apie keturiolika. Raportas priimtas.

3. Apkalbėjus draugijos padėtį ir esamas knygas, prieita išvados: visus Vinco Kudirkos raštus (jų yra apie 170 kompletų) ir Lietuvos Istoriją apsimainyti su Lietuvoje esamais knygynais ant naujų knygų sulig sutarties, kurias greitu laiku nariams butų galima duoti. Tas darbas atlikti palikta sekr. M. L. Vasil.

4. Visas esamas mažesnēs vertēs knygas pasiųsti Pietų Amerikon TMD. kuopai ir kitur, kaip tai: Kanadoje, Argentinoje, Brazilijoje, Škotijoje Vilnijos lietuviams ir Amerikoje esamiems knygynams.

5. Nutarta paraginti kuopų valdybas, kad jos siųstų centran kuopose užvilktus mokesčius ir tvarkytų kuopų reikalus.

6. TMD. seimas nutarta laikyti drauge su SLA. seimu, kuris įvyks Pittsburgh, Pa. sekamais metais.

—M. L. Vasil,
TMD. Sekr.

Garsinkitēs "SANDAROJE"

ŽIOPLIAI

Pana Ieškojo Tēvo...

Viena Ukmergēs pana tēvo ieškojo. Ne savo, bet savo sunaus tēvo. Mat ji pana, o sunus panai nevisad patogus. Taigi ēmē ieškoti kaltininko. Rado kaikur apie Veprius, pas ukininką tarnaujantį. Šis nenorėjo sunaus imti. Tai ji pametē pas jį mažutį vaiką ir pabēgo atgal Ukmergēn. Vyras gavęs tokią "zabovą" nusigando. Dalykas atsirado policijoj. Ši suēmē ir vyrą ir paną. Liepē panai auginti vaiką ir nemētyti jo, o vyrui liepē daugiau tokių šposų nedaryti. Vaiką maitina pana, nes kaltininkas — paprastas bernas ir neturi iš ko panai alimentų mokēti.

— "D. N."

KAIP LAUKTI KALĒDŲ

Žioplių istorija parodo, kad Kalēdos yra sena šventē, tai turēs buti ir šiais žioplių metais švenčiama. Vadinasi, kad tinkamai sulaukti, ir praleisti tai klausyk žioplių, jie žino kaip švęsti, "that's all." Ką jie dirba, tik švenčia. Pirmas, tai yra sudēti į vandenį cukrų ir mieles ir tegul stovi. Aiškiau pasakius — užraugti samagonką. Kitas gaspadinēms reikia pirkti prezentų — tą ką jos nori; paprastai burdingieriai žino katra ką nori gauti, — nu, tai ir duok. Toliau per nedēlią prieš Kalēdas reikia nukvitinti darbą, kad nusiprausti, samagonką pervaryti du kartu, sudēti aisbaksin. Parsinešti džindžirēlos, dešros ir virti ir laukti svečių.

Dabar, kada visi sueina, tai po kelis rozus perleisti ant drąsos ir pradēti koziriuoti, kas ką moka. Patartina iš durniaus. Kada iš vieno tuzo pasirodo du, tai znočijas laikas sustoti. Tada galima pradēti dainuoti armonikai pritariant. Kada pradeda rēkti kožnas sau, vadinasi ir vēl su stoti. Brace čion reikia atsipusti, užkasti dešros, perleisti po rozą ir diskusuoti katrą gazieta geresnē — Ilnis ar Kiauroji švilpynē. Bediskusuojant pertraukose galima draugui šelbērką sudraskyti, kitam nosį užlaužti, trečiam žandus suskaldyti. Well, kitą laukan išmesti. Jeigu iš vienos pusēs atvažiuotų žandarų gauja ir norētų sukonfiskuoti "samodelką", tai visiem stoti ant vietos. Aiškiau pasakius, nepasiduoti ir that's all, ir atakuoti su akminimis ir plytomis. Jeigu katras ir papultų į karo lauką, nelaisvę, tai šaukit žioplių bilavimo komitetą. Jis "redavei" išima.

KASDIENINIAI...

Kumutē ant kampo stovėjo
Ir į strytkarį žiurėjo.
Vieną praleido ir kitą,
Matyt, pasidarē labai pikta.

Pati sau viena galvojo,
Gal tas judošius tyčia nestojo.
"Tas kipšas mane apgavo"
Ir pas susiedką nukeliavo.

Kas dabar man reik daryti,
Kaip iš ten jį iškrapštyti.
Gera mintis jai galvon atėjo,
Tai nikelį į telefoną įdėjo.

Pašauksiu susiedkos vyrą,
Sako bēk namon jau yra.
Tas nieko daug nelaukdams,
Bēga namon rankoves smaukdams.

Kaip į auzą jis įsmuko,
Kavalieriui už kaklo pačupo.
Širdukui, matyt, jau bēda,
Vyras šonus biauriai ēda.

Gaspadinē taip nus'gando,
Net kočēlo neberanda.
Susigriebus kur tai puodą,
Tuoj vyrui per galvą duoda.

Kavalierius greit išsmuko,
Ir už kampo užsisuko.
Susitikęs pirmą kumą, —
Nukeliavo į jos rumą.

Prisiglaudus šale ciocēs,
Jurui pečius jinai glostē.
"Mielas, kodel taip vēlai,
Tu pas mane atėjai?"

Et, ką čia ir bekalbēti,
Duok vieną į gerklę įdēti.
Nelaimę šiandien turėjau
Ir skaudžiai nukentėjau.

Ciocē tuojaus į glazetą,
Atneša pantę nepradētą.
Kavalierius daug nelaukē,
Pilną burną tuoj ištraukē.

Boba klausia dar visviena,
Kur tu buvai visą dieną?
Aš ant kampo tavęs laukiau,
Tik dabar namon jau traukiau

Tas širdukas visai skaudus,
Jau ir bučkis nebegardus.
Sako, sudiev mano kumą,
Neblankysiu anos rumą.

Jul Boks

Jumoras Apie Skubų Išėjimą.

Ar bankiete, ar tai darbe
lenkas baisiai mēgsta garbę,
nors kišenėje ir tuščia,
sako, honor mnie nepuščia...

Imkim kad ir Vilniaus bylą—
kyšo kaip iš maišo yla...
Reikalus visaip gadina,
kad tik kaip apgaut litviną.

Mūs kaimynas honoravas,
baisiai nori Lentvaravos...
Ir iš tokio padėjimo
ieško naujo išėjimo.

Priešų apsupta oičyzna,
o oičysna gan kaprizna...
Jai šiandieną baisiai noris
pravažiuot pro Kašedorius.

Aplinkui sovietai, latviai,
nors nudvēsk kur savo gatvėj;
niekur išeities negauna,
todel skverbiasi į Kauną.

Vis dar ieško išėjimo;
aišku, tokį padėjimą,
lenkas jau nuo pat gimimo,
tegu jį velniai kur ima!

Lenkas mēgsta ponu dētis
jam patinka bylinētis;
Jo dalia negailēstinga;
lenkui vis kažko dar stinga...

Štai tą ponišką nabagą
matom vykstantį į Haagą.
Sako, jei mes neišeisme,
Susitiksim Haagos teisme.

Mūs noturas honoravas,
šiandie musų Lentvaravas.
Sako mums šiandieną noris
nuvažiuot į Kaišedorius...

Haagos teismas svarstęs bylą,
už stalų staiga pakyla,
graudų nutarimą ima,
kad jie liks be išėjimo...

Haagoj vargšai nosį gavę
bēga liudni do Varšavą...
Dali v renkę nam bomagi
į vyturilį ir Haagi...

Šiandie lenką velnias ima,
nes jam nēra išėjimo.
Sako, kožnas susiēmęs
laksto Varšuvos gatvēmis...

Vieni verkia, antri klykia
(sunku šitokiam dalyke)
nes tegu velniai kur ima,
jeigu nēra išėjimo!

Dešimts metų lenkai pyko
ir sulindo į tupyką...
po visų vilčių iš Haagos,
lenkai šaukiasi į magus...

Ar ką gerą mums išburki,
arba skylę kur išdurki...
Nēr blogesnio padėjimo,
kai pristingi išėjimo...

Gražiai Dainavo, Grojo ir Kalbėjo.

Praeito antradienio vakare iš stoties WGES. girdėjose labai gražus ir žingeidus Lietuvių Radio programas, leidžiamas liešoms ir pastangoms Peoples Furniture Co. krautuvių.

Dalyvavusieji programo išpildyme šauniai sudainavo solos, duetus, trio ir kvartetą Poni Ona Juozaitienē, p-lē Josephine Bugintaitē. Kazys Pažerskis, Antanas Giedraitis ir kiti. Prie to buvo graži ir rinktina muzika ir pasakojama skanių juokų per jukdarį, "Čalis Kepurē."

Peoples radio pranešėjas pranešē daug žingeidžių dalykų apie pirkimą kalēdinių pirkinių ir prie tos progos priminē, kad Peoples Furniture krautuvēs yra labai rupestingai prisirengę užpildyti žmonių pageidavimus įsigyti tinkamiausias kalēdų dovanas kuo ekonomiškiausiu budu.

—Radio klausytojas.

Garsinkitēs "SANDAROJE"

Tikriausias kiekvieno Lietuvio amerikiečio draugas

"TRIMITAS"

"TRIMITAS" eina iš Nepriklausomosios Lietuvos gyvenimo centro ir kas numeris paduoda naujausių žinių ir įvykių aprašymų, gvildena įvairius svarbiausius gyvenimo reikalus.

"TRIMITE" yra šie skyriai: 1) įžanginiai ir kiti straipsniai apie einamojo gyvenimo dalykus, 2) pažymētini pasaulio ir Lietuvos įvykiai, 3) krašto pažinimo, literaturos, sveikatos, ukio, finansų straipsniai, kelionių ir kovų del Lietuvos nepriklausomybēs aprašymai ir kit., 4) apysakos, eilēraščiai ir šiaip grožinēs literaturos dalykai, 5) šaulių reikalai ir gyvenimas, 6) Lietuvos karių ir savanorių-kurėjų gyvenimas, 7) Mažosios Lietuvos gyvenimas, 8) Okupuotosios Lietuvos gyvenimas, 9) kaip gyvena lietuviai svetur — Europoj, Amerikoj, Afrikoj, Azijoj ir Australijoj, 10) įvairios skaitytojų mintys ir nuomonēs, 11) naujienos apie išradimus, mokslą ir kit., 12) žinios apie Lietuvos ukį ir finansus, 13) įvairios pasaulio ir Lietuvos žinios, 14) sportas, 15) knygos ir raštai ir jų įvertinimas, 16) didelis juokų ir linksmų karikaturų skyrius, 17) įvairus patarimai "TRIMITO" prenumeratoriams, 18) radio, 19) pranešimai, skelbimai ir kit.

"TRIMITAS" plačiausiai rašo apie musų Vilniaus ir skriaudžiamų brolių vilniečių reikalus ir gina jų teises. Nemaža straipsnių ir minčių deda apie karą ir sausumos, jurių oro ginklavimosi dalykus. "TRIMITAS" kas savaitē eina 20 puslapių ir kas kartas naujais spalvotais viršeliais su gražiu paveikslu. Turiny dedama Lietuvos ir pasaulio gyvenimo vaizdų — fotografijų.

"TRIMITO" kaina metams: **$1.80** Lietuvoje Lit. 8.- Susipažinti 1 egz. siunčiama nemokamai.

Išsirašęs 1932 metams "TRIMITĄ", Broli Lietuvi, neapsivilsi. "TRIMITAS" Tave dēkingai lankys kas savaitē ir neš įvairias žinias iš Tavo tēvų žemēs. "TRIMITAS" visų lietuvių laikraštis. Kas myli Lietuvą ir brangina kovas del Vilniaus, tas 1932 metams į savo namus "TRIMITĄ" pasikviečia. Skubėkite išsirašyti.

"TRIMITAS"

Kaunas, Laisvės alėja 20.

NAUJAS SCENOS

VEIKALAS

J. J. Zolp'o keturių veiksmų komedija— "GUDRI MOČIUTĒ", arba Močiutēs Suokalbis jau išėjo iš spaudos ir lošėjai knygutes gali gauti pas autorių, J. J. Zolp, 4559 South Paulina St., Chicago, Ill. arba Sandaroj.

Scenos darbuotojams p. J. J. Zolp yra gerai žinomas, nes jis turi parašęs net keliatą sceniškų veikalų, kurie jau per paskutinius dešimts metų yra lošiami. "Gudri Močiutē", yra p. Zolpo vienas iš vēliausių veikalų ir gana vykusiai parašytas; dalyvauja 10 ypatų, kaina 35 centai knygutē.

SANDARA

3236 So. Halsted St., Chicago

Muzikos Žurnalas

MARGUTIS

KETVIRTI METAI eina muzikos, dainų ir juokų mēnesinis žurnalas su gaidoms del mažų pianistų, del dainininkų, del chorų, del dainų mylētojų ir del visų lietuvių, kurie myli lietuvių liaudies dainas.

Už $1.00 gausite 8 Nr. Metams kainuoja $1.50. Dovanų duodama "Margučio Kalendorius", pilnas juokų, burtų ir kitokių durnalogijų.

Pinigus siųskite paprastam laiške sekančiu adresu:

Margutis, 2437 W. 69th St., Chicago, Ill.

SANDARA

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS LAIKRAŠTIS

Lithuanian Weekly
Published Weekly on Friday by the
Lithuanian National League of America

Editorial Office:
3236 South Halsted Street Telephone Calumet 3277

SUBSCRIPTION RATES:
$2.00 per year in the United States
$3.00 per year in Canada and all foreign countries

Entered as second class matter OCTOBER 25th, 1928, at the Post Office at Chicago, Illinois, under the ACT OF MARCH 3, 1879.

Sandara yra savaitinis laikraštis, leidžiamas kas penktadienis. Leidžia Amerikos Lietuvių Tautinė Sandara, 3236 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Užsisakymo kaina

Suvienytose Valstijose metams $2.00
Užsienyje metams $3.00

SANDAROS PLATFORMA LINK LIETUVOS IR LIETUVYBĖS

Laisva Nepriklausoma Demokratinė Lietuvos Respublika.

Vyriausia šalies valdžia ir suverenas yra pati tauta, išreiškianti savo valią, slaptu ir teisėtu balsavimu visų pilnamečių ir pilnateisių gyventojų — vyrų ir moterų.

Lietuvos Respublikos ir visos Lietuvių Tautos sostinė ir tautinio bei kulturinio gyvenimo centras yra Vilnius.

Visuotinas bešališkas švietimas ir mokslo bei kulturos kėlimas tarpe Lietuvos ir išeivijos lietuvių.

Kuoartimiausi broliški ryšiai tarpe Lietuvos ir plačiosios išeivijos Jungtinėse Valstijose ir kitose šalyse.

Bendros pastangos ir veikimas įgyvendinti Lietuvoj ir visoj tautoj plačiausius demokratybės principus.

Visiems [illegible]jimams ir sąžinės įsitikinimams tolerantiškumas ir atskyrimas tikybinio veikimo nuo poltinio.

Konstitucijos garantijos piliečių teisėms ir piliečių ištikimybė Konstitucijai.

Atsižvelgiant į tautos ateitį — pastangos priaugančiąją lietuvių kartą — jaunuomenę, išauklėti sveiką, apšviestą ir tautiškai susipratusią.

Amžina kova už Lietuvos sostinę Vilnių visais galimais budais — Mes be Vilniaus nenurimsim.

KALĖDŲ ŠVENTĖ 1931 METAIS.

Žmonėse užsiliko daug gražių senovės įpratimų. Mes juos gerbiam, sekam ir kartojam metai iš metų. Tie papročiai tapo musų gyvenimo dalim; prigyjo šių dienų aplinkybėse ir prisidėjo prie paįvairinimo šio margaus pasaulio.

Kalėdų šventės yra praeities palikimas. Musų protėviai džiaugėsi saulės laimėjimu, kuomet matė, jog diena ima eiti ilgyn. Veliau jie šventė Kalėdas kaipo pagarbos dieną užgimusiam Dievo Sunui — Kristui. Šiandie daugumai žmonių Kalėdos yra paprasta pasilinksminimo šventė, kurioje įteikiamos dovanos, geri linkėjimai ir panašiai. Kaikur gal nueinama truputį pertoli, nes didžiausiuose miestuose Amerikoj Kalėdų upas sukasi vien apie departamentų krautuves.

Gal but iš biznio atzvilgio, tas yra girtinas dalykas: daugiau perka įvairių dovanų, mažiau bedarbės. Jeigu žmonės visad taip leistų pinigus kaip prieš kalėdas, ekonominis krizis greitai pranyktų.

Tačiau Amerikoj ir visame pasauly yra milionai žmonių, kuriems ateinančios Kalėdos bus paprasta vargo diena. Jeigu rasis ganėtinai geraširdžių sušelpti bedarbius, jų likimas nors toje dienoj taps lengvesnis. Ne visi esam lygiai prispausti. Net musų tarpe yra tokių, kurie galėtų ištiesti pagalbos ranką savo draugui ar pažįstamui. Bet kelintas nuošimtis tą padarys? Kurie supras, kad visiškas nepaisymas apie kitų padėtį negali atnešti tikro džiaugsmo Kalėdų šventėse?

RYTŲ PRUSAI GREIČIAU PRISIDĖTŲ PRIE LIETUVOS.

Lenkų koridorius padalino Vokietiją į dvi dalis. Mažesnioji arba žinomi mums Rytų Prusai su Tilže ir Karaliaučium atsidurė gana keblioj padėty. Apsupti iš trijų pusių svetimomis valstybėmis, o iš ketvirtos — jura, ši vokiška sala skursta ekonominiai. Politinė rytinių Prusų padėtis irgi nekokia. Varšuva atvirai šnabžda, kad nebetoli ta diena, kuomet šis kraštas bus prijungtas prie Lenkijos.

Bet ką sako patys prusai? Didžiuma jų, žinoma, norėtų panaikinti lenkišką koridorių ir vel susijungti su Vokietija. Bet yra tokių, kurie svajoja prisidėti prie Lietuvos. Genevos žurnaie "Tautų Apžvalga", kuris išeina prancuzų kalboj tilpo straipsnis barono Gayl — Gailio, kuris sakosi paeinąs iš senovės lietuvių giminės. Jis griežtai protestuoja prieš bile kokias pastangas padalinti Rytų Prusiją tarp Lietuvos ir Lenkijos. Tą savo mintį jis pareiškia sekančiai: "Kadangi didžuma vietinių gyventojų paeina iš tos pat šaknies kaip lietuviai ir latviai ir todel rytprusiai greičiau linktų prie šių tautų. Bet tas nereiškia dar,kad Prusai skubintus prie Lietuvos ar Latvių. Jie pasiliuosavę nuo Berlyno, stengtųsi sudaryti drauge su Lietuva ir Latviais Pabaltijos konferencija."

Galima iškalno pasakyti, kad šitas projektas vargiai ar kada nors įvyks. Įdomu tik pastebėti sekantis dalykas: nors kryžiuočiai, o vėliau vokiečiai valdė prusų kraštą per septynius šimtus metų, taešiau lietuviškumo pėdsakai ten dar užsiliko. Išcituotas barono Gailio straipsnis kaip tik tą parodo.

DOLERIO PAGALBA

Jau beveik užsibaigusios nominacijos į SLA. Pild. Tarybą iškėlė aikštėn keliatą keistų dalykų. Tie, kurie seniau visai pamatuotai smerkdavo bolševikus už naudojimą dolerių ir apmokėtų agitatorių, kad laimėti rinkimus, dabar patys nusikopijavo bolševikišką taktiką ir šventai jos seka. Kaikuriuose atvėjuose jie pralenkė savo pirmtakunus. Bolševikai leisdavo Maskvos pinigus; kitaip sakant — svetimus. Atmokėti jų niekas nereikalavo. Tačiau pora dabartinių kandidatų į SLA. prezidento sostą — Bačiunas ir Bagočius "investuoja" savo pinigus ir dar tokiam skaičiuje, kad visas jų "pasišventimas" daros įtartinu. Tie žmonės pirmiau nepasi žymėjo jokia labdarybe ir staigus jų užsiinteresavimas SLA. bei mėtymas šimtų dolerių propagandai, nėra daromas vien iš mielaširdingumo.

Jeigu rinkimuose laimėtų tokios rušies kandidatai, susivienijimui butų moralis smugis. Iki šiam laikui musų visuomeninis veikimas buvo paremtas idėjomis. Garbė ir aukštos vietos tekdavo tiems, kurie jų užsipelnė savo darbu ir pasišventimu. Mes nebalsavom, mes nelenkėm galvų prieš kandidatus vien del to, kad jų kišenės prikimštos dolerių; mes žiurėjom į kandidato vidujines ypatybes, į jo tinkamumą buti vadu vienos ar kitos organizacijos.

Šiandie laikraščiai ir politinės grupės agituoja už asmenis, kurių vienintelis gabumas, tai apmokėti dideles sąskaitas.

Laike pereito SLA. seimo Chicagoj advokatas Uvikas perspėjo kaikuriuos delegatus, kad su dešimčia tuk stančių dolerių jis gali įstatyti bile vieną į SLA. prezidentus. Adv. Uvikas yra žinomas amerikoniškoj politikoj ir patyręs veikėjas. Į jo persergėjimą negalima numoti ranką, jeigu norime, kad SLA. pasiliktų tautine ir idejine organizacija. Tačiau mes netikim, kad panašus kandidatai laimėtų. Jie turi pinigų finansuoti plačią propagandą. Bet nejaugi tai viskas ko SLA. nariai reikalauja iš tų, kurie peršasi buti vadovais didžiausios lietuvių organizacijos pasauly?

Apžvalga

LIETUVOS VALDŽIA IR KUNIGAI.

Katalikų katakizme pažymėta, jog kiekviena valdžia paeina iš Dievo. Jeigu taip, tai Lietuvos krikščionys-demokratai turėtų pamaldžiai klausyti ką valdžia sako ir perdaug neburnoti. Bet gyvenime to nėra. Katalikai šoka ginti savo tikybines ir politines teises, pamiršdami katakizmą ir viską.

United press paduoda iš Kauno tokią žinią.

"Lietuvos valdžia griebiasi teismo priemonių kovoje su bažnyčia. Keliatas kunigų tapo apkaltinti platinime per savo pamokslus propogandos prieš valdžią.

Keturios bylos jau pradėtos. Jos bus svarstomos karo teisme. Ejo kalbos, kad vyskupai išleido naują ganytojišką laišką ir jis turėjo buti skaitomas bažnyčiose. Bet laiškas dar neskaitytas, nes tur but laukiama ar neįvyks taika. Vatikanas rengiasi greitai atsiųsti naują savo pasiuntinį pradėti derybas..."

Gal but ir gerai, kad Lietuvos katalikai turi savo globėją Romoje. Laike panašių konfliktų popiežius, užmiršęs, kad kiekviena valdžia paeina iš Dievo, siunčia protestus ir grąsina išmesti iš bažnyčios, jeigu Smetona ar kas kitas ne nusileis.

Bet kuomet valdžia skriaudžia, sakykim, vals.-liaudininkus ar panašius demokratus, jų niekas neužtaria. Katalikai dabar turi progos "atpakutavoti" už savo ploitines nuodemes, padarytas laike gruodžio 17 dienos perversmo.

PONO J. KVARACIEJAUS ŽODIS SANDARAI.

Žinomas sandariečių veikėjas, Waterbury, Conn. p. J. Kvaraciejus prisiuntė mums ilgą laišką ragindamas nustatyti pilną sąrašą kandidatų į SLA. Pildomą Tarybą. Pasak jo, visi sandariečiai turėtų paremti p. Tareilą į iždininkus, o kitoms vietoms numatytų ne po du ar tris kandidatus, o tik po vieną. Kitaip esą socialistai galės pasiimti savo kontrolėn SLA. organizaciją.

Viduryje savo laiško p. Kvaraciejus sako:

"Paskutiniam 'Sandaros' numery buvo pasakyta, kad socialistai ir kiti dirba atsiraitę rankoves. Taigi ir musų draugam sandariečiam nereikėtų snausti ir kitus dievus garbinti. Nominacijos gali praeiti šiaip sau, bet rinkimuose remti tik rimčiausius.

"Musų organas 'Sandara' turi pašvęsti daugiau saviem kandidatam, kaip kad daro socialistai ir fašistai. Atmuškim visus puolimus daromus ant musų kandidatų. Mes turime pakankamai žmonių ir pajėgos".

Čia išcituotos p. Kvaraciejaus mintys yra pilnai teisingos. Jis gali buti užtikrintas, kad ateinančiuose rinkimuose į SLA. Pildomą Tarybą, "Sandara" nesnaus ir kad ji dės visas pastangas įstatyti tokius žmones, kurie verti stovėti susivienijimo priešaky.

Iš rytinių valstijų mes gaunam daugelį laiškų su visokiais pasiulymais. Jie visi yra įdomųs, nors kaikuriuose bereikalingai užmetama, kodel mes iškalno nenustatėm SLA. "sleito". Nominacijos didelės rolės nelošia. Svarbu tai patys rinkimai ir čia sandariečiai turės koncentruoti visas pajėgas.

Kaip Lenkina Vilniaus Krašto Lietuvius.

Pamerkys, Valkynykų vals. šio kaimo žmonės geri, susipratę lietuviai; jie geri katalikai ir patrijotai; skaito lietuvių laikraščius, knygas, ir stengiasi turėti lietuvišką mokyklą, kurioj jų vaikučiai lengvai galėtų mokintis suprantama jų kalbą.

Šių metų spalių mėnesio pabaigoj čia buvo atvykęs Vilniaus Trakų apskrities mokyklų inspektorius, kurs sušaukė viso kaimo žmonės ir pasakė visiems pamokslą, kad, girdi, reikia turėti valdiška lenkų mokykla, kitaip busią blogai. P. Inspektorius ilgai kalbėjo, bet jo niekas nesuprato. Tada jis liepė Biekšių kaimo lenkui mokytojui, kad jis paaiškintų lietuviškai. Šis atsikosėjo ir šitaip pasakė: "Jeigum Pamerkys neleist namo in mokyklon, tai turetum vaikščiotum in Biekšiun mokyklon; o jei tas nemažys, tai mokėsim karas."

Žmonės šio taip pat nesuprato...

—Ką jis čia porina? — suraukęs kaktą paklausė vienas senis — bus karas?

Visi sujudo. Vieni ėmė aiškinti inspektoriaus ir mokytojo kalbą vienaip, kiti kitaip. Bet vis delto buvo suprastas, kad norima įsteigti lenkiška mokykla. Žmonės bandė inspektoriui aiškinti, kad lietuviška mokykla turėtų daug daugiau pasisekimo ir ji geriau išmokintų vaikučius. Bet inspektorius jų aiškinimo neėmė galvon.

Po savaitės laiko atvyko lenkas mokytojas. Jis nusisamdė sau ir mokyklai butą pas "poznančiką", kuris čia yra atėjęs pas 70 metų našlę žentuosna. Netrukus ima kas ir išdaužo jo namo langus. Jis praneša policijai. Ši atvykusi suareštuoja ir ilgai tardo šiuos asmenys: A. Šidlauską, J Jakelevičių, S. Keršį, P. Keršį, V. Baniuškevičių, P. Marcinkevičių ir dvi moteris: Biekšienę ir Vaškelevičienę.

Bet dabar po tų visų tardymų pasklydo gandai, kad langus išdaužęs pats "poznančikas." Mat, sako, norėjęs kai ką "pabaidyti" ir už gautus pinigus dar ir pirkią pasitaisyti.

Tai tokios čia naujienos. Jos nieko gero nesako. Tik parodo, kad ir pamerkiečiams nelengva gyventi ir ieškoti savo teisių.

— "V. R."

TIKRAS GERBUVIS

Štai ir vėl Henry Ford spaudos pryšakyje. Jie dabar sako, kad "real prosperity" bus —už dešimties metų. Keletas metų atgal jau Dr. Lipskyman sakė, kad turėsime puikiausius laikus tada,—"kada gyvensime antrą šimtmetį."

Keletas mėnesių atgal, p. Fordas sakė, kad darbininkai uždirbs tris kartus daugiau, negu kad dabar uždirba, bet už penkių dešimčių metų. Dėja, nuo to pareiškimo, už penkių dešimčių dienų, visoj šalyj pradėjo apkapoti darbininkams užmokestį.

Dabar Fordas sako, kad už dešimties metų bus "real prosperity." Labai malonu girdėti, kad bus gerbuvis! Bet už dešimties metų, dauguma iš mus, jau busime elgetos, jei iki tol alkani dagyvensime?

Jei Fordas atitiko savo laimę, ar laimė jį, Forduke, tas nereiškia, kad ateityje bus taip kaip jis sako ar nori. Ateities gerbuvis priklauso nuo politiškos krypties ir kapitalo. Rods, neapsiriksiu pasakęs, kad Fordas ir jo klesa, ir dabarties laike turi gerbuvį, nes 1930 metais jis turėjo gryno pelno 45 milijonus dolerių. Detroit, Mich. vien; ir šis metas bus neprastesnis. Na o Fordo apielinkėje, tais pačiais metais, reikėjo išleisti 25 milijonai dolerių texais sumokėtų pinigų maitinimui alkanų bedarbių.

Dabar klausimas, ką ponas Fordas nori pareikšt sakydamas — "ten years from now there will be much real prosperity?" Ar tą "real prosperity" bus visai šalies žmonijai, ar tik monopoliniui kapitalui? Tą jis nepasako. Jei kapitalui, tai turime suprasti, kad už dešimties metų, Fordas padarys 45 bilijonus dolerių pelno per metą, o liaudis, jo sodybos apielinkėje turės sumokėt taxų 25 bilijonus dolerių maitinimui bedarbių. Jei jis kalba apie visos žmonijos gerbuvį, tai norėtusi girdėt, kaip ir kokiu budu ta "real prosperity" įvyks? Tikiu, kad šitas klausimas pono Fordo frenologijai ar filosofijai bus per kietas! Ir dabarties laike galima but, jei neturėt "real prosperity", bet nė neturėt alkanų bedarbių, jei federalė valdžia rupintusi — idant fabrikantai nenukapotų darbininkams užmokestį, ir butų sudaryti du atmainingi darbininkų buriai ir prileisti dirbti, vietoj vieno. Taipgi paskolų ir pirkimo ar pardavimo kontraktai, turėtų buti atidėti iki bus galima apmokėti savo abligacijas. Bet pakol federalė valdžia yra kapitalo rankose, tokių lengvatų, dėlei žmoniškumo principo, butų paika tikėtis įvykdant. Na, o kitaip kas šiadien gali valdžia priversti vykdytą, kas plačiai visuomeniai yra reikalinga bei išganinga?

Ar yra prasmė ar ne, bet jei Fordas ką pasakė, tai tas sakinys telpa ant pirmo puslapio spaudoje. Bet jei Pronskus butų parašęs tokią frenologiją, ar filosofiją kaslink "real prosperity", tai lietuviški žurnalistai sakytų, kad "Tarkoje" per gera vieta jo raštui."

— J. Smulkutis.

KUR TEISYBĖ?

Galima Buti Kuom Nori, Tik Nevisiem

Telšių burmistru yra p. Gudzinskas. Jis yra kartu ir Telšių apskrities tautininkų komiteto pirmininku. Be to, dalyvauja redakcinėj komisijoj redaguojant tautininkų savaitraštį "Žemaičių Balsą". Rodos, nieko bloga nėra, kad žmogus budamas burmistru, kartu užsiima ir politiniu veikimu. Nieko čia negalima butų jam prikišti, jei ne vienas ne visai gražus dalykas. Trumpai sakant, dalykas toks: Burmistro įstaigoj tarnauja jau nuo seniai iždininku ir buhalteriu p. J. Vaicekauskis. Dar nuo seniau jis yra buvęs valstiečių liaudininku. Budamas valstiečių liaudininku, jis ištarnavo savo tarnyboj nieko nepaliestas. Nieks nerado reikalo kibti prie p. Vaicekauskio, vien del to, kad jis esąs liaudininkas.

Išrinktos buvo naujos savivaldybės, burmistru atsirado p. Gudzinskas. Pirmu žygiu naujoj dirvoj buvo pasiulyta p. Vaicekauskui išstoti iš liaudininkų sąjungos nes priešingai bus atleistas iš vietos. Mat, p. burmistrui netiko tas kad p. Vaicekauskis rinkimų metu buvo atsisakęs savo teisių balsuoti.

Pasiulius išstoti iš liaudininkų, šis klausimas buvo svarstytas Liaudininkų apygardos komitete ir nutarta, atsižvelgiant į tai, kad p. Vaicekauskis yra seimynos apkrautas ir turint galvoj, kad šiuo laiku sunku rasti tarnybą, atleisti laikinai p. Vaicekauskį iš Liaudininkų S-gos.

Kuriam laikui praėjus, atsirado naujos priekabos. Mat p. Vaicekauskis išsirašo, skaito ir remia "Žemaitį", išrinktas net "Žemaičiui" leisti bendrovės valdybon. Ir štai p. Gudzinskas, "Žemaičio Balso" redakcinės komisijos narys ir tautininkų komiteto pirmininkas sužinojęs, kad jo tarnautojas irgi yra kito laikraščio artimas žmogus, nutarė visai sutriuškinti priešingo laikraščio galybę ir pasiulė p. Vaicekauskiui paduoti bematant pareiškimą, kad pastarasis išrinktas į "Žem." leisti b-vės valdybą be savo žinios ir toki pareiškimą paduoti į laikraštį P. Vaicekauskis tuo, metu sirgo, tai p. burmistras specialiai nusiuntė pas jį į butą kitą tarnautoją, reikalaudamas kad tuojau minėtas pareiškimas butų parašytas.

Ir p. Vaicekauskis, verčiamas aplinkybių, pasirašo.

Buvusie Liet. Bankieriai Traukiami Teisman

Martyras Yčas ir Kiti Kaltinami Išeikvojime Pinigų

Prekybos ir Pramonės Bankas buvo pirmutinė finansinė įstaig. Ją suorganizavo Martyras Yčas ir įsteigė skyrius visoj Lietuvoj. Biznis iš pradžių gerai sekės. Didžiausias šio banko konkurentas buvo Ukio bankas su kun. Vailokaičiu prišaky.

Kuomet valdžia ėmė atvirai remti Ukio banką, Prekybos ir Pramonės bankas pradėjo silpnėti. Keliatas investmentų žlugo, depazitai sumažėjo ir bankas teko uždaryti. Ir dabar jo viršininkai traukiami tiesion už neatsargias operacijas.

Ypatingai svarbioms bybylos tardymą galutinai baimis tardytijos Krulickas tos gęs ir bylą perdavęs Kauno apygardos teismo prokuraturai. Kaltinamasis aktas šioj byloj jau esąs baigiamas rašyti.

Tieson traukiama: 1) Martynas Yčas, 2) J. Dobkevičius 3) Jonas Šode, 4) Žemės banko jurisk. pad. J. Grigonis, 5) Mariampolės-Lietuvos banko skyriaus dir. Ad. Prusas, 6) buvęs prek. ir pram. banko buhalteris dabar "Lokarno" savininkas Otto Kelertas, 7) finansų ministerijos tarnautojas J. Žakevičius, 8) buvęs to banko tarybos pirm. dr. J. Aleknas.

Tieson patrauktiesiems tardoma priemonė paskirta tokia:

1) M. Yčui — 15,000 lt. už stato arba areštas, 2) J. Dobkevičiui — 15,000 lt. užstato arba areštas, 3) J. Šode — 20,000 lt. garantijos arba areštas, 4) J. Grigoniui 20,000 lt. garantija arba areštas, 5) Ad. Prusui — 5,000 lt. užstato arba areštas, 6) O. Keleriui — 8,000 lt. garantijos arba areštas, 7) J. Žakevičiui ir dr. J. Aleknai po 1,000 lt užstato.

Šie visi asmenys kaltinami pagal Baudž. stat. 578, 579, ir 980 str. str.

Be čia suminėtųjų asmenų prek. ir pramonės. banko byloj svarbų vaidmenį vandina ir buv. tuo meu finansų ministeriu Vyt. Peerulis, bet jo kaltinimas iš šios bylos išskirtas ir pridėtas prie tos bylos, kuri (Petrulio) yra vyr. tribunole.

UNIJOS PRAŠOMOS NUKIRSTI 10 % "LAIKINAI"

Palies apie Pusantro Milijono Darbininkų

Chicagoj susirinko atstovai dvidešimts vienos darbininkų gelžkeliečių unijos apsvarstyti reikalavimą sumažinti užmokesnį. Gelžkelių savininkai per savo atstovą D. Willard pareiškė, kad kompanijos neišgali mokėt ir prašo, kad darbininkai geruoju nukirstų bent 10 nuoš. nuo dabartinio mokesnio.

Sakoma, jog unijos nusileis ir apie 1,500,000 darbininkų turės už mažiau dirbti.

Du Broliai

J. J. Savickas-Akutis.

Tąsa.

— Linksmai, kaip ir kiekvienas jaunas, leidau jaunystės dienas, gražioje Kražių kalnuotoje apylinkėje. Pamylau gamtą iš pat mažens augdamas prie girios, todel gėrėjaus gamtos grožybėmis, žaliuojančiais kalneliais, o už vis mėgemiausia mano vieta buvo, tai gražus ir praeities padavimais garsus kalnas Sponstis. Ten daugiausia jaunystės linksmių valandų prabėgo. Iš ten išsinešdavau gražiausias svajones, kai tyliausiais vakarais sėdėdavome su Katrina. Daug laiko jau prabėgo, bet tų laimės dienų, su mylima Katrina neužmiršau. Nes tik jų atmintis dabartinį beprasmį mano gyvenimą palaiko. Ten išvakarėse susėdę klausydavomės jaunimo jautrios dainos, arba Katrina užtraukdavo ir Sponstis, kaip klausė mus bočių karžygių dainos, kurių net kaulai duli kalno slegiami.

— Matydamas gražų gyvenimą rasiąs Katrinoje, paėmiau ją už žmoną. Gera ji man buvo, nebučiau niekur radęs geresnės, todel džiaugsmingos mus laimės dienos slinko kaip viesula... Bet trumpos tos laimės valandos buvo.

— Tur but girdėjote Kražių skerdynes, tai jos mano gyvenimo laimę sugriovė. Kuo met kraugerys gubernatorius atvyko, tai ir aš buvau draugėje su kitais gynėjų tarpe. Tik kai atvyko trys šimtai kazokų; visus kaltus ir nekaltus ėmė mušti, kapoti, vejant lauk iš bažnyčios ir šventoriaus, tai ir aš numušiąs porą "stražnikų", nuo arklių, smukau nuošaliai į namus. Kai kazokai išvaikė visus su nagaikomis, tuokart gavo valią nuo paties gubernatoriaus, pabaliavoti po apylinkę porą dienų.

Kuomet atlėkė kai žvėrys mųs kaiman, tai aš pasislėpiau, kad nesuimtų kaipo dalyvį. Budamas ant aukšto išgirdau žmonos riksmą, "Petrai, gelbėk, Pet... man tuo jaus jos balsas pervėrė širdį, todel aš greit nuleidau kopetis ir į stubą, o čia vienas kazokas stovi, o kitas mano moterį, kuri jau buvo pamėlynavusi, be žado, kankino. Griebęs kočėlą smogiau stovinčiam, bet jis paspėjo apsisaugoti ir pro langą iššokti. Kol aš supsėjau atsisukti, tai ir antras suspėjo iššokti per užpakalinį langą.

— Moterį atgaivinęs, jos prašomas turėjau greit slėptis, nes žinojau, kad pribus daugiau kazokų. O moterį irgi paslėpė pora senesnių moterų.

— Aš slapsčiaus miškuose. Pareidavau kai kurią naktį aplankyti mylimos žmonos, kuri sunkiai sirgo nuo niekšų kankynės. Ir kuo tolyn, tai jos sveikata ėjo blogyn ir nepraslinkus nė porai savaičių, ji apleido širdgelėje mane ir šį pasaulį. Pražudė man šis pasaulis ir žiaurus žmonės gražų gyvenimą, nepagyvenus nė pusę metų nuo mųs apsivedimo.

— Palaidojau ją, palaidojau ir visą savo gyvenimo laimę. Nebuvo prasmės but gimtinėj vietoj, kuri man tik didino žaisdas, o be to, ir valdžia, burliokų, mane gaudė ir persekiojo, todel palikęs gražę tėviškę broliui, apleidau namus, dangindamasis kur akys vedė, kur pirmiausia pasitaikė, todel ir atsiradau šios šalies uoste Paroje.

— Nuo to laiko šalinaus civilizuotų žmonių, kurie yra aršesni ir už plėšriuosius žvėris. Jie sugriovė mano gyvenimą ir nekaltą jauną mylimą moterį išvarė be laiko iš gyvųjų tarpo.

— Žiaurus pasaulis, pasaulis melo ir apgavystės, kuris išrovė iš manęs širdį ir pasigailėjimą link jų. Tik jus pirmi sujaudinot mane, nes jus esate toki pat kaip ir aš, ir manau mane geriaus suprasite ne kaip kiti.

— Čia aš atvykęs gydžiau savo dvasios žaisdas, budamas laisvas tarp tų plačiųjų preirių, kurios man davė naujus gyventojus į draugystę. Tai šiuos indijonus, laukinius, bet daug žmoniškesnes širdis turinčius, negu civilizuotas, buvęs Lietuvos ėdėjas.

Nutilo Baltas Vadas, nuriedėjo dvi didelės, kaip perlai, ašaros per raukšlėtus skruostus, prisiminimo skaudžiasias gyvenimo valandas.

Pasilsėję porą dienų, broliai ir kompanija, pas Baltąjį Vadą, gavę daug žinių, kurios jiems buvo labai reikalingos, atsisveikinę su garbingu tautiečiu, Baltu Vadu, poros indijonų lydimi, vyko prie Tokantinos.

Atvedę indijonai prie Tokantinos, suradę padavę valtelę, už kurią jie užmokėjo. Gavę paskutinius nurodymus, pasileido kelionėn, arčiaus garsios amazonės deltės, arčiau uosto Para. O kad mažiaus butų trukdomi, leidosi dešine Tokotinos pakrante, rečiaus apgyventa, dar mažiaus pavojinga. Toli pravažiavus Tapoyuną, atsirado netoli didelio vandenpuolio, todel panešė savimi valtelę geras varsnas, vėl leidosi tolyn. Privažiavę miestą Patos, nusipirko maisto ir leidos tolyn be jokio sustojimo keliatą dienų iki prisirė nemažą miestą, Cametą.

Kaip tik tą pat vakarą pribuvo Cameton nemaža ekskursija iš Paros. Susirinko Tokantinos pakraščio gyventojai, nešini gitaras ir kitokius muzikos instrumentus, pradėjo dainuoti. Klausėsi broliai ir kompanija tos liudnos melodijos, kurią jie dainavo pilni jautrumo harmonijos. Dėl to ir broliai sužavėti klausėsi visą naktį, lig pat ryto.

Viena daina nupasakojo apie jauno vaikino kelionę, nelaimes, vargą ir karžygiškus darbus plaukiant valtele per plačiąją Braziliją, upių karaliene Amazone, kol jisai žusta bangų sukuryje...

Apžiurėję miestą, kuriame italijonas ir Karpinskis, pasiteiravę, gavo darbą, o du broliai sėdę ant didesnio laivo, leidosi Paron.

Po trijų dienų atsirado Paroje, dideliame ir gražiame uoste, su kuriuo turėjo progos susipažinti, prabudami klias dienas.

Į Tėvynę.

Atvykę broliai Paron, neieškojo darbo, nes ne jis jiem rupėjo. Jų laukė tėvynėje didelis paliktas darbas, — ukis su senute motina ir sesute, kurios nieko nežinojo apie Jurgi su Antanu.

Iškalbėjo broliai per tą laiką apie praeitį ir įvykusius visus nesusipratimus, iš ko Jurgis sužinojo, kad Antanas su Jodze nėra nieko kalbėję blogo apie Jurgį, ir nė mintyje neturėjo to, ką Jurgis pasakojo sužinojęs nuo Gabriu-

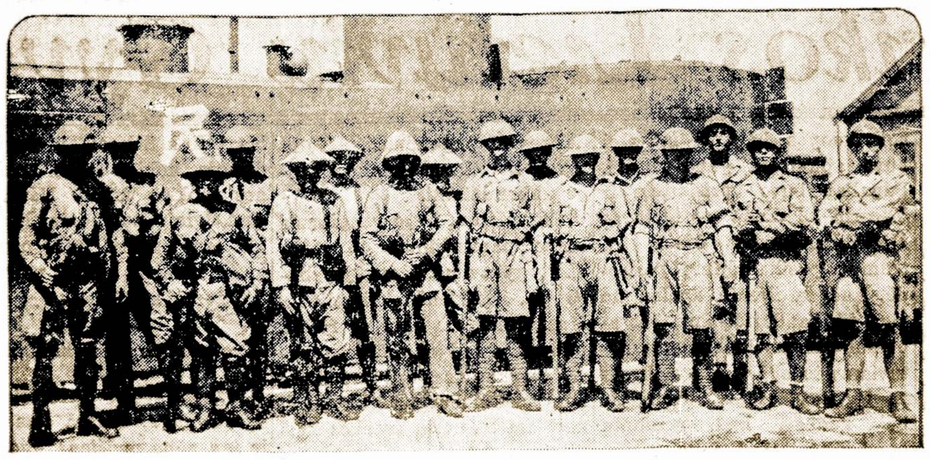

Tarptautinė sargyga, susidedanti iš Amerikonų, Italų, Prancuzų ir Anglų, Tietsine, pasirengę apginti savo tautų interesus dabartiniuose kinų neramumuose.

tės. Tuosyk tik suprato blogą žmonių valią, jų gražų gyvenimą suardyti. Tat reikėjo taisyti kas buvo taisytina. O vietoje neapykantos, Jurgio širdis meilės prisipildė link brolio Antano, kurio dėka jis gyvas išliko. Nes jei ne Antanas, tai gal ir jis niekano nežinomas trunytų po žeme Fazendoje, kaip jo idejos draugas Vincas ir Grimienė.

Susitvarkę su laivakortėmis du broliai, dideliu laivu, plaukė tėvynėn Lietuvon, iš kurios nežiniai, kaip slapukai, vienas nuo kito bėgdamas, išsidangino, bet likimas tolimoje šalyje vėl suvedė išskirstant tamsius debesius esančius tarp jų. Dabar abu suprato esą kalti del nenuolaidumo, todel širdyse padarė prižadus turėt taip brangiai kainavusią pamoką atmintyje tolimesniam gyvenimui.

Akys prašvito, širdys smarkiaus ėmė plakti, kai atsirado ant tėviškės rubežiaus.

Parvykę anksti rytą gimtajan mistelin, eidami užėjo atlankyti kapines, tėvo ir Jadzės kapus, pasižadėdami abu ant toliaus meilėje gyventi.

Eidami į namus manė, kad apsidžiaugs ir viską dovanos, motina išvydusi abu sunus. O jie už suteiktas jai kančias atsiprašys, prižadėdami gražiai ant toliaus gyventi.

O gimtiniai laukai, gimtosios vietos, žinomi takai takeliai, kurie kėlė įvairius atsiminimus, lakstė brolių vaizduotėje, einant per juos.

Pusiaukelėje iš tolo pamatė didelį pulką žmonių ir vežimus artėjant prie jų. Gerų varsnų atstume ešant, broliai matė, kad žmonės lydi nabašninką.

— Ar aš tik neklystu, nes man rodosi, kad musų bėriais grabą veža, kalbėjo nustebęs Antanas.

— Taip, akyviau įsižiurėjęs pratarė Jurgis.

Kuomet prisiartino prie lydinčiųjų, tai sužinojo, kad lydi mirusią jų motiną laidoti. Toliaus eidamas giedorių tarpe, giminaitis šaknys kalbėjo:

— Tai jusų abiejų nuopelnai lydi be laiko motiną į kapus. Kiek jus jei suteikėt skausmo be žinios pradingdami, kiek ašarų išliejo iki šio laiko nežinodama, kur ir kaip esate, gyvi ar jau ne. Pereitą šeštadienį bernas per neatsargumą, įsigėręs budamas, užkrėtė daržinėje šieną, kilo didelis gaisras, nušluodamas draugėje ir klojimą su stuba. To jus motina neperneštdama ir mirė.

— Jusų kaltė, jusų kaltė... skambėjo aidėsys brolių ausyse.

Dingo maloni šypsena nuo brolių veido, kuri prieš valandėlę švietė jų veiduose, o dabar ėjo paskui grabą skausmų užkietėjusioms širdims, kad negalėjo persiprašyti motinos nė prieš mirtį už suteiktus jai skausmus.

Kur gražus namai stovėjo, kur jie linksmai augo rupestingoj tėvų priežiuroj, ten nun sugrįžę broliai rado tik pelenus vėjo nešiojamus. Sustojo broliai ant namo degėsių, nuleido galvas kaip koki kaltininkai ieškodami dvasinės skausmų atspirties, pažvelgė vienas į antrą — suprato, atsimindami tėvo paskutinius žodžius.

— Vakai, gyvenkite meilėje ir sutikime, tai ir Apveizda jus laimins, bet jei nepildysit mano duotų prižadų, nesusiklausysite, imsite kelt vaidus, viskas vėjais išeis, ką aš per visą gyvenimą sutaupiau.

— Išsipildė, pratarė broliai, išsipildė, kartojo aidėsys skriedamas per laukus, lankas ir miškus, nerasdamas tolumoje jokio atgarsio. 26-VIII-31.

(Galas)

PER USUS Į ŠVIESIĄ ATEITĮ

— Sėskis, Anuprėli, aš tuojau . . .

Taip sutiko šaunų vyrą ugniagesį Anuprą virėja Magdalena. Ji kepė kažin kokį grietinį daiktą ir todel negalėjo nuo krosnies atsitraukti. Pagaliau, uždariusi krosnelės duris, Magdalena priejo prie besidairančio, lyg tai butų pirmą kartą, naujoje vietoje, Anupro, ir tyliai tarė jam:

— Bet, žinai, aš tik dabar, pirmą kartą pastebėjau, kokie puikus tavo usai....

— Ir dar kokie—iššovė did vyris Anupras, smarkiai apkabindamas Magdaleną per platų juosmenį. — Štai žiurėk, kokie....

Tą ištaręs, žinoma, Anupras Magdaleną pabučiavo.

— Ką tu — norėjo ištrukti Magdalena, bet stiprios ugniagesio rankos laikė ją kaip kopėčias.

Anupras ant degančio Magdalenos veido pasijuto kaip ant liepsnojančio stogo ir todel nesigailėjo virkšti jai bučinius....

— Ai, ai...— lavinosi mergystėje Magdalena ir pati arčiau usų lipo....

— Na, pasakyk, ar tu mane taip pat tebemyli? — staiga privažiavo su jausmų gurguole Anupras.

— Ką tu.... — atšovė nukentėjusioji:— Na, žinoma Matysi, kokiu kepsniu aš tave pavaišinsiu, kai iškeps... Ir ponia nepastebės....

Kaip ugniagesių dundančio vežimo skambalas nuskambėjo Anupro linksmas juokas.

— Aš, Magdalen, laimingas Tu dar kartą mane tuo pasakymu kaip ugniagesių ordenu apdovanojai... Aš pasiruošęs dėl tavęs išlieti visą Nemuną ant tavo degančių skruostų...

Ir vėl usai akėjo Magdalenos veidą...

Vėliau jiedu kalbėjo apie tai, kaip Magdalena baigs tarnauti, kaip ji bus Anupro žmona. Pavyzdžiui, ugniagesių iškilmės. Jis maršuoja, didetu... — ir atitinkamas kiekis bučinių dengia busimojo brand majoro skruostus.

Laikas, aišku, taip bėga nesulaikomai ir nejaučiamai. Kol ateitis dažoma skaisčiomis spalvomis, grietininis kažin koks kepsnis krosnelėje nuo karščio jausenai virto geltonu, o vėliau palaipsniui ir juodu. Tuo laiku nebuvo kuomet galvoti apie tai. Bet pagaliau usai pasikraipė ir tarė:

— Magdalen, kas čia?...

Vietoje atsakymo išsprogintos akys. Staiga:

— Anuprėli, na gi kepsnis dega.

— Dega? — ir visas Anupro pavidalas, kaip spiruoklė staiga išsitiesia, rankos kažin ko ieško, lyg vandeninės žarnos, didvyris trepsi.

Magdalena puola prie krosnelės, griebia durelės, nudega. "Ai...".

Kadangi ateitį gražiomis spalvomis bepiešiant praėjo netaip jau mažai laiko, tai įtartino degimo kvapas jau suspėjo nueiti į kambarius ir iš ten išsirita ponia šeimininkė. Ji iš karto nieko nesuprata. Magdalena, ugniagesis... Abu puldinėja...

— Kas čia?...

— Nieko, tuojau užgesysime... — atšauna, kaip sutomatas, Anupras. Jis užmiršo pavojus, is dirba.

Keli akimirksniai ir kepsnio liekanos iškilmingai garuoja ištėkštos ant žemės...

— Nebedegs... — iššauna Anupras ir pašokęs į šalį, kaip ir dera tikram didvyriui, daro malonią veido išraišką: padėkos, girdi, nereikia...

Tuo laiku šeimininkė, matyt, kažin ko abėjoja. Pagaliau ji piktai taria Magdalenai:

— Ką tai reiškia, Magdalen? Tu vietoje to, kad žiurėtum kepsnį, meilinies su tuo...

Anupras staigiu sukosėjimu "Hm, hm..." neleido šeimininkei baigti. Magdalena stovėjo kaip stabo ištikta. Anupro žvilgsniai liepė jai kažin ką sakyti. Ir ji susigriebė:

— Ponia, aš buvau išėjus malkų atsinešti ir turėjau jas prasismulkinti... Tuo laiku virtuvėje pasklido tas kvapas... Štai, ugniagesys ėjo pro šalį ir pajutęs pavojų įbėgo ieškoti gaisro priežasties... Aš jį radau virtuvės dumų kamuoliuose bekovojant su gaisru... Taip....

Šeimininkė pastovėjo tylėdama valandėlę, truputi pakratė galvą ir tarė Anupraui:

—Prašau užeiti

Išeidama su Anupru į savo kambarį pridėjo:

— O tu vis tiek kitą kartą buk atsargesnė....

— Gerai, ponia.

Po valandėlės Anupras išėjo iš šeimininkės kambario garsiai nučiulpdamas usus. Kišeniuje jis glamžė popierinį pinigą.

—Magdalen, uždirbau...

— Rytoj, kai išvirsiu vakarienę. Jie abu vienas kitą gerai suprato....

Palanga, 1931. VIII.24 d.

Sandaros Spaustuve Atlieka

Visokius Spaudos Darbus Greitai, Tinkamai ir Pigiai

Spausdiname įvairias biznieriams blankas, business cards, atskaitas, bilas, Letterheads ir kitus.

Draugijoms: konstitucijas, įstojimų blankas, plakatus, "Show Cards", atvirutes ir t. t.

Didžiausius pagarsinimus, knygutes, programus, pranešimus bei pakvietimus (invitation cards) ir kitus spausdinius.

Ypatingą domę kreipiame į užsakymus iš kitų kolonijų.

Taigi Visais Spaudos Reikalais Kreipkitės į Sandarą, o Užtikrinam, Kad Gausite Gerą Patarnavimą.

SANDARA

3236 South Halsted Street, Chicago, Ill.
Telephone Calumet 3277

Amerikos Lietuviu Gyvenimas

WORCESTER, MASS.

Kas Worcestery girdėt

Oi, oi, oi, kiek tų žinių žinelių! Nėra tos mielos dienelė,s kada keli lietuviai nenuvažiuotų į šaltus kapus. Tik pora sąvaičių prabėgo, kaip keli žymus lietuviai apleido mus.

A. Džiaugis važiuodamas iš dirbtuvės mirė buse.

Jaunas, 24 metų, Skibauskutis troką norėjo už "krenkyt", bet iš gyrų nebuvo išmesta ir besukant, didis trokas pervažiavo jį ir greitai pasimirė.

Taipgi, čion netruksta ir vestuvių. Vieni sako, kad buš dideli šalčiai; kiti — sunkųs me tai, o dar kiti, kad pagerės laikai. Nežinau nei kam tikėti. Taigi iš visų tų apsivedusių jų yra vienas labai žymus jau navedis, tai advokatas Antanas Milleris, su panele Ališauskiute. Laimingos kloties visiems.

Worcesteris susilaukė vėl vieno žymaus inteligento, den tisto Dr. A. Zikaus asmenyje. Tai malonus žmogus. Worcesteriečiams reikėtų paremt tą naują daktarą.

SLA. 318 kuopa atidarė mokykla. Mokinama vienas vakaras rašybos. Mokina J. Franckevičius, antradienio vakarais.

Penktadienio vakare mokinama dainų. Mokytojauja panelė Julė Mitrikaitė. Vaikučių jau lanko pusėtinas burys.

SLA. 318 kp. turėjo parengus šokius lapkričio 21 d., 1931 m. Girdėjau nuo valdybos, kad liks apie $35 pelno. Kaip šiame bedarbės laike, tai labai gerai. Tai pasidėkuojant gerb. Jonui Dirveliui ir jo orchestrai ir darbininkams: Juozui Laurinaičiui ir Juozui Babraičiui, P. Juozunui.

Lapkričio 22 dieną lankėsi Worchesteryje ponų Jenuškevičių šeimyna iš Hartford, Conn. Tai maloni šeimyna. Jie aplankė ir sergantį Krasinską.

Kaž kodel Wrochesteryje pradėjo politikauti ir žvirbliai ant stogų. Netik renka "centro valdybą", bet net kuo pos valdybą, ir dar kaip. O gi dviem mėnesiams iš kalno. Mat už tai, kad tautos ir milijono ginėjų daug priviso. Tai vis del gerovės SLA. labo.

Žinomas Worchesteryje "veikėjas" p. A. T. nelaimingai pateko ant šešių mėnesių į "šaltąją", už vežimą 10 galionų "namie virtos."

Šiomis dienomis laukėme sugrįžtant iš Lietuvos, žinomo buvusio veikėjo Jono Kaulakio. Sandaros 16 kuopos finansų sekretoriaus.

Lapkričio 22 d., vakare, SLA. trijų kuopų bendrom jėgom buvo surengtas apvaikš čiojomas 40 metų Jubilėjaus sukaktuvių. Buvo dainų ir muzikos. Dainavo kvartetas: "Mes Keturi", "Aušrelės" choras, vadovaujant p. Jonui Dirveliui. Iš muzikantų buvo Kamandulukai ir dar du vaikinai. Kalbėtojais buvo: J. Januškevičius Jr., iš Hartford, Conn., A. Mikalauskas, iš Brooklyn N. Y. ir F. J. Bagočius iš Bostono, Mass. Publikos buvo pilna svetainė. Tai tiek šiuom tarpu.

— Vargo pelė.

Garsinkitės "SANDAROJE"

PITTSBURGH, PA.

Lietuvių Studentų Kliubas.

Lietuvių studentams reikia atiduoti kreditas už lietuviškumą, nes jie savo pramogas visada baigia Lietuvos himnu. Taip pat ir savo mėnesinį mitingą, kuris įvyko Dr. J. Baltrušaitienės ofise, gruodžio 6 dieną, jie laikė lietuvių kalboje. Nors ir ne taip jau grynai, bet lietuviškai vedė susirinkimą ir tiek. Mergaitės beveik visos gana gražiai lietuviškai kalba; nors vaikinai ir sunkiau, bet kiekvienas savo mintį gali pareikšti lietuvių kalba.

Jų susirinkimai yra visada paįvairinti su paskaita ar su kitu pamarginimu. Pirmesniame susirinkime Dr. Urbaitis turėjo paskaitą, o praeitą susirikimą J. Micel (Mickevičia). Po mitingo buvo ir surprise party. Tai gimimo diena Edvardo Baltrušaičio, kuriam suėjo 21 metai. Jis lanko Car negie Tech. (rodos mokinasi į mainų inžinierius). Tą balių surengė Dr. Baltrušaitienė ir J. Baltrušaitis. Buvo gana gražus burys jaunuolių ir visi gana gražiai linksminos. Buvo pora ir šeimynų, ponai Vitartai, iš Braddock ir ponai Virbickai, vietiniai.

Pittsburghe yra keturi universittai ir mus studentų kliubas susideda iš visų keturių universitetų studentų; tai tik žiurėk jie ir susikerta. Mat kiekvienas savo mokyklą stato pirmoj vietoj.

Po gana puikių vaišių, pasi silinksminimo vakaras buvo užbaigtas Lietuvos himnu.

J. Virbickas.

AMSTARDAM, N. Y.

Jaunuolių vakaras.

Gruodžio 6 d. SLA. 373 (jaunuolių) kuopa surengė vakarą, į kurį pakvietė ir J. Junuškevičių, Jr. SLA. iždo globėją, iš Hartford, Conn.

Vakaras prasidėjo 7ta val. vakare. Gerb. Januškevičius pirmiausia publikai kalbėjo apie SLA. praeities veikimą ir dabartį. Turiu pažymėti, kad p. Januškevičius, nors dar jaunas vaikinas, bet lietuviškai kalbėjo gana aiškiai ir nuosekliai. Taipgi kalbėjo ir angliškai į jaunimą, aiškindamas reikalingumą jaunimui prigulėti prie SLA.

Po prakalbos buvo dalinami lapeliai apie SLA. ir pasekmėje to, penki jaunuoliai pasižadėjo ateiti į sekantį susirinkimą ir prisirašyti prie jaunuolių kuopos. Tas sukėlė jaunuoliuose gero upo darbuo tis ir ant toliaus.

Taipgi p. Januškevičius rodė ir krutamus paveikslus, kuriuos jis parsivežė iš Lietuvos. Nuėmė ir jaunuolių kuopos krutamus paveikslus. Pageidaujama, kad dar kartą atvyktų pas mus gerb. Januškevičius.

Jaunuolių kuopa rengia koncertą ir šokius, gruodžio 27 d., A. L. Kliubo svetainėj ir mokinasi teatrą. Tikisi dvigubai naujų narių gauti.

P. Lalas.

NEW BRITAIN, CONN.

Gruodžio 6 d. A. L. T. Sandaros 32 kp. įvyko mėnesinis susirinkimas. Nors susirnkimas ir nebuvo skaitlingas, vie nok kuopos bėganti reikalai buvo apkalbėta gana rimtai. Pagaliau buvo prisiminta ir Vasario 16 diena — Lietuvos Nepriklausomybės diena. Po trumpų pasikalbėjimų pasirodė, kad ta šventė apeina ne vien tik sandariečiams, bet abelnai visiems ištikimiems lietuviams todel ir nutarta kreip tis į visas vietos draugijas bei kuopas, kad prisidėtų bendrai veikti, išringdami po 2 atstovus iš kiekvienos draugijos bei kuopos, ir pasiųstų į atstovų susirinkimą, kuris įvyks sausio 10 d., 2 val. po pietų, Lituvių Svetainėje 354 Park St., kur bus galutinas prisirengimas paminėti Nepriklausomybės sukaktuves.

Beja, Sandariečiai, kap visuomet, taip ir šiais metais rengiasi prie metynės vakarienės, kuri įvyks Gruodžio 31 d., prieš Naujus Metus. Newbritaniečiams ir apielinkės kolonijų lietuviams ta vakarienė žinoma, nes tai skiriasi nuo visų kitų vakarienių. Bus šokiai prieš vakarienę, ir po vakarienės iki anksti ryto, prie geros orchestros. Todel, kuriems laikas pavelina, įsigykite tikietus iškalno — $1.50 ypatai.

—P. P. Pilipauskas.

NEW HAVEN, CONN.

Gruodžio 6 d., SLA. 142 kp. buvo surengta taip vadinama, "Dežučių puota", maždaug tokioj formoj: moterys ir panelės atsineša valgių dežutę del dviejų ypatų. Vyrai ateina ir kiekvienas už 50 centų nuperka sau numerį, o kits toks numeris randasi dežutėj. Vėliaus traukia numerius ir kurio numeris ištraukiamas, tas gauna dėžę su valgiais su raščiuku nuo tos ypatos, kurį dėžę yra pagaminusi. Tada vyras kviečia savininkę draugę užkandžiauti.

Šis vakaras buvo rengiamas kaipo paminėjimas 45 metų SLA. gyvavimo. Rengėjos buvo pp. Šilkienė, Pilvelienė, Masiliunienė ir kitos, ir reikia pažymėt, kad surengimas buvo tvarkus ir darė įspudžio, nors ir su nekuriais trukumais, kaip tai numerių tvarkos neiš pildymas. Bet tai tik mažmožis ir abelnam vakarui reikšmės nesudarė.

Buvo skaitlinga ir graži publika, ypatingai gražiai pasirodė, tai SLA. viet. kuopos jaunuoliai. Kalbėtojum buvo p. Jonas Tareila, iš Waterbury, Conn., vakarą vedė M. J. Vokietaitis. Svečių matėsi iš Ansonijos, p. S. Bujanauskas, Algirdas Vokietaitis su sesute iš Waterbury teisių studentas p. Yuodeikis (Yudico) Yale ir kiti.

Tokios rušies puota čion naujienybė ir pageidaujama daugaus tokių.

Tveriasi profesionalų organizacija.

Vietos ir abelnai Conn. valstijos profesijos žmonės, lietuviai, iki šioliai jokios organizacijos čion neturėjo, bet dabar pas mus apie tai pradėta garsiai kalbėti, kad tokia organizacija butų pageidaujama.

Kadangi iniciatyva yra gimusi New Havene ir jau kiek dirbta šiuom reikalu, todel rengiamasi Kalėdų ir Naujų Metų šventėmis turėti susirinkimą, kviečiant visus iš Conn. valstijos kolonijų žinomus daktarus, advokatus, mokytojus-jas, slauges, universitetą lankančius studentus ir visus, kurie baigę aukštesnes mokyklas (High School) ir dar studijuoja kokias kitas aukštesnes mokslo šakas. Nėra, rodosi dviejų nuomonių, kad tokia organizacija butų naudinga ir, rodosi, tenka palinkėti tik geros kloties.

Profesionalų skaičius auga.

New Haveno profesionalų šeima auga, didėja kas met, ir jau nebe naujiena ligoninėj surasti slaugę lietuvaitę, nei gi viešoj mokykloj mokytoją. Šįmet puikus vaikinas, Al. Pilvelis gavo vienoj iš vietinių mokyklų už fizinio lavinimo vedėją, kuris tik pavasarį užbaigė kolegiją, ir kurio tėvas nuo pat Sandaros susitvėrimo yra nariu. Šį rudenį kiek man yra žinoma, išvyko studijoms į įvairius universitetus Mačys, Zakevičius ir Januška.

Vietos universitetą (Yale) lanko bent man žinomi trys lietuviai — Januškevičiai, Eugenius Žiurys, Sceffield Scientific Chirur. Pranas Zdanis (graduate) Ekonomiją ir p. Yudeikis iš Mass. valstijos lanko Law School. Pereitais metais baigęs J. Rimavičius, filologas (Yale), šį metą lanko Princeton universitetą (graduate school). Kada tik parvyksta namo, progai pasitaikus, lietuvių parengimus neatbutina pareiga laiko atlankyti, ir, rodos, vienas iš iniciatorių tvėrime minėtos profesionalų ir studentų draugijos. Vietos gero sandariečio Pr. Cibulskio sunus baigė Yale sheffield skyrių. Šis jau nuolis kiek mažiaus tarp lietuvių matomas.

Lietuvių Namo B-vė svetainę jau baigia statyti. Atidarymas įvyks gruodžio 31 dieną, t. y. sutikimas Naujų Metų su nauja svetaine.

Tarp šių malonių pranešimų gludi ir nepageidaujamų dalykų, kaip tai bedarbė su savo liudnoms išdavoms; kaip visur, taip ir čia ji žydi visam savo pilnume. Divorsai, nepageidaujamos vedybos, jaunuolių tarpe, pabėgimai, nesusiklausymai vedusių porų, vaikų su tėvais, ir tt. nėra naujiena išgirsti lietuvių tarpe. Ypatingai liudnai atrodė pranešimas anglų spaudoj iš lapkr. 28, š. m., jog lietuvaitė Ane Tntin (avičiutė) buvo skundžiusi tulą turtingą studentą Milton Barnum, kuris buk tai esąs tėvu jos susilauktos mergaitės. Reikalavo, kad ar jis ją vestų ar daug pinigų jai duotų. Bet tur but nieko negavo, nes studento advokatas buk iš jos pačios iškvošęs, kad ji turėjus "užgintų santykių" pirm pažinimo p. Barnum. Rezultate — "Case settled out of court". —A—nis.

KALĖDŲ EGLAITĖ RENGIAMA SEREDOJ, GRUOD. 23.

Sandaros svetainė pasipuoš šviesomis ir gražia eglaite priimti Jaunosios Birutės vaikučius, trečiadienį, gruodžio 23 d. vakare.

Programas susidės iš dainų, žaidimų ir šokių. Apart to, bus ir užkandžių.

P. Juozapavičiui bus daroma operacija.

Žinomas sandariečių veikėjas p. Juozapavičius turės praleisti Kalėdų šventes ligon buty. Tai nelinksmas dalykas, bet sveikata brangiau už viską.

Jam bus padaryta operacija viduriuose.

Garsinkitės "SANDAROJE"

Skaitykite SANDARĄ

"SANDARA" tai veidrodis Amerikos lietuvių gyvenimo, tai vienatinis demokratiškas, tautiškas, liberališkas laikraštis. "Sandarą" leidžia jau per 17 metų Amerikos Lietuvių Tautinė Sandara, kuri daug prisidėjo prie Amerikos lietuvių geresnio gyvenimo, taipgi daug prisidėjo ir prie Lietuvos Nepriklausomybės iškovojimo.

"SANDAROJE" rašo ir bendradarbiauja geriausios Amerikos lietuvių jėgos, taipgi turi korespondentų ir rašytojų iš Lietuvos, Vokietijos, Francijos, Pietų Amerikos respublikų ir k.

Jei dar neskaitote "SANDAROS," tai išsirašykite ir apturėję kas savaite džiaugsitės su jos žiniomis, pranešimais, visais straipsniais ir tt.

"SANDARA" kainuoja metams tik $2.00. Įdėkite į lašką du doleriu, užrašykite "Sandaros" adresą ir nunešę į paštą užregistruokite. Jeigu turite Lietuvos Laisvės Paskolos Bonų, tai nukirpkite kuponą už 1930 m., arba už 1931 metus ir atsiųskite "Sandarai," tai gausite "Sandarą" per metus ir dar priedo už 50c. knygų. O jei prisiųsite **Penkis dolerius** pinigais arba kuponais, tai "Sandarą" gausite per tris (3) metus. Į Lietuvą "Sandara" metams $3.00.

Visada rašykite šiuo adresu:

"Sandara"

3236 South Halsted Street, Chicago,

Atpigo Laivakortes

Tuojaus kreipkitės ir važiuokite per Sandaros Laivakorčių

AGENTURĄ

Šiuose bedarbės laikuose visiems lietuviams kurie tik važiuos per Sandaros Agenturą parduosime laivokartes į Lietuvą ir iš Lietuvos šia kaina:

Iš New Yorko į Kauną ir iš Kauno į New Yorką (round-trip) ant didžiųjų laivų (Europa, Bremen ir kt.) $177.00

Ant visų kitų laivų iš New Yorko į Klaipėdą ir iš Klaipėdos į New Yorką . . . $150.00

Prie šių sumų dar reikia pridėti karo taksų $5.00 ir Lietuvos piliečiams pagalvinių taksų $8.00

Šis nupiginimas tęsis nuo kovo 2 d. iki Balandžio 30 d. ir nuo Rugpiučio 1 d. iki Spalių 15 d. šių metų.

Taigi visi kurie rengiatės važiuoti tuoj kreipkitės į Sandaros Agenturą, čia gausite visus reikalingus patarimus, patarnavimus ir geriausią kelionę į Lietuvą ir iš Lieutvos. Išpirktos laivakortės yra geros ant dviejų metų.

Visiems norintiems važiuoti parupiname pasus, vizas, sugrįžimui dokumentus ir kitus reikalingus raštus. Toliau nuo Chicagos gyvenantiems visus patarimus suteikiame laiškais.

Kreipkitės šiuo adresu:

Sandaros Steamship Agency

3236 S. Halsted St. Chicago, Ill.

K. ŠIDLAUSKO

APTIEKA

Kurioje galima gauti visokių gyduolių ir įvairių šaknų. Reikale kreipkitės:

373 BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.

Lietuviškų Čeverykų Krautuvė

90 MILLBURY ST
Worcester, Mass.

Vincas Česna, dabar parduoda visą tavorą atsižirai. Nori išparduoti viską kuogreičiausia. Prieinamos kainos.

BRONIS KONTRIM

Lietuviškas Constable, Real Estate Insurance Broker ir Justice of the peace.

120 Marine Road, So. Boston, Mass
Tel. So. Boston 2483 — W.

Tel. Park 2240-4274-4331

PETER BROTHERS

COAL WOOD & LUMBER

Geras Patarnavimas

161 WASHINGTON STREET
WORCESTER MASS.

P. J. AKUNEVIČIUS

LIETUVIS GRABORIUS

SUTEIKIA GERIAUSĮ PASKUTINĮ PATARNAVIMĄ

Už pilną pagrabą galima apsieiti su $80 ir augščiau už didelius. O už vaikus nuo $20 ir augščiau. Patarnauja gražiai ir pigiai.

OFISO IR GYVENIMO ANTRASAS:

250 Broadway So. Boston, Mass.

Telephone So. Boston 4485

CHICAGOJE

Pagerbė Dr. S. Bieži

Amerikos Lietuvių Daktarų Draugija iškėlė Dr. Biežiui šaunų banketą grd. 10, 1931, už jo pasidarbavimą chirurgijoje ir tapimu F. A. C. S. nariu.

Šitame bankėte dalyvavo kaipo garbės svečiu Lietuvos Konsulas Chicagoj ponas Kalvaitis, ir dauguma Chicagos ir apielinkių daktarai.

Daugelis svarbių minčių išreikšta, kurios rodyti rodė kad lietuviai daktarai sparčiai žengia pirmyn, net pralenkdami amerikonus daktarus.

Dr. S. Biežis

Progai pasitaikius užsukau pas plačiai žinomą Dr. S. Biežį. Laukiamame kambaryje nieko neradęs, sau ramiai atsisėdau ir laukiu. Apie už minutės, Dr. Biežis prasivėrė duris ir paprašė į kitą kambarį.

Kad netrukdžius jojo brangaus laiko, tuojaus ėjau prie dalyko.

— Kiek teko girdėti, Dr. gyvenime įvyko keliatas gan reikšmingų nuotikių, apie kurius norėtusi šį tą paklausti, ypatingai apie American Colledge of Surgeon, kurios Tamsta dabar esate nariu, koki jos tikslai bei sieiai ir pan.

— Tikslu yra, kelti ir vystyti chirurgiją ir prižiurėti, kad ligoninėse butų atliekamos tinkamai operacijos. Prie to, yra leidžiamas mėnesinis žurnalas, kuriame pateikiama svarbiausios žinios iš chirurgijos srities ir plačiai diskusuoma kiekvienas naujas apsireiškimas, turintis bendro su žmogaus sveikata bei gyvastim.

— Ar Kožnas daktaras gali priklausyti? klausiu jo.

— Taip., jeigu jis yra baigęs akredituotą mokyklą ir turi kitas reikalingas kvalifikacijas ir reikalingą praktišką patyrimą. Pav. turi išbut vienus metus akredituotam ligonbuty, buti bent du metus prie kito daktaro pagelbininkų ir nemažiau kaip septynis metus abelnos praktikos savo srityje — medicinoje. Įstoti į American Colledge of Surgeon, nėra lengva daktarui, kuris neturi ganėtinai praktikos. Nes paduodant aplikaciją, reikia gauti penkių daktarų, šios org. narių paliudymą ir aprašyti net šimtą operacijų (50 paviršutiniai ir 50 smulkmėniškai ir jos turi but atliktos bėgyje paskutinių 3 metų). Gavę jie aplikaciją su tokiu aprašymu, tam tikra specialė komisija patikrina daktaro-aplikanto rekordus ligoninėse ir jeigu randa viską patenkinančiai, tuomet praneša aplikantui, kad jis yra priimtas į American Colledge of Surgeon ir pakviečia dalyvauti metiniame suvažiavime, kur taip pat dar reikia atlikti tam tikri formalumai. Bet jeigu nors vienas tyrinėjimo komisijos narys pasipriešintų, tuomet aplikantas liekasi nepriimtas į draugiją.

— Kokia yra narinė mokestis? klausiu jo.

— $25.00 į metus, arba $600.00 visam amžiui.

— Ar yra kokia moralė ar materialė nauda, priklausant prie šios draugijos?

— Materialės, galima sakyti, nėra, bet moralė yra labai didelė. Pav. kuomet pasitaiko daryti operacija ligoninėj, kurioj daktaro nepažįsta, tuomet yra daug kėblumų, kol įrodai, jog turįs ganėtinai kvalifikacijų. Bet esant šios draugios nariu, jau yra pilna rekomendacija bile ligoninėje, kad esi ganėtinai kvalifikuotas.

— Kaip didelė ši organizacija?..

— Kiek narių turi, tikrai pasakyti negaliu. Bet, kiek yra žinoma, yra didžiausia medikų organizacija pasaulyje ir yra vadinama pasauline organizacija.

— Ar priklauso daugiau lietuviu šioj organizacijoj?

— Neteko sužinoti. Bet iš chicagiečių lietuvių, rodos, nei vienas daktaras nėra jos nariu.

—Beje, daktaras esate, pir mininku daktarų štabo Šv. Kryžiaus ligoninėj, kur taipgi krinta daug atsakomybės ant jusų pečių.

— Aš neturiu nieko bendra su administracijine tvarka. Svarbiausia, tai reikia prižiurėti, kad visi štabo daktarai ir tie, kurie šį ligonbutį lanko turėtų akredituotų mokyklų cenzą ir patenkinančią praktiką atlikinėti aperacijas ir kad jos butų atliekamos kaip priguli. Apart to, kaip ir kiekvienoj organizacijoj, randasi daug pirmininko jurisdikcijoj reikalų. Taipgi reikia pirmininkauti daktarų štabo susirinkimuose.

— Kaip didelis daktarų štabas prie šio ligonbučio.

— Netoli 40 daktarų.

Tai tiek šiuom tarpu apie gerb. musų profesionalą, Dr. S. Biežį. Jis užsitarnauja pagarbos netik nuo savo kolegų — daktarų, bet ir nuo plačios visuomenės.

—Rep.

BRIGHTON PARK

Mirė Vienintelis p. Pačinskų Sunus

Nemaloni žinia lietuviams, o tėvams tiesiog neišgydomas skausmas. Pereitam sekmadienį mirė Alf. Pačinskas, 17 metų jaunuolis, dar nebaigęs High school. Mirties priežastis — širdies liga.

Alf. Pačinskas buvo begalo gabus rankų darbe ir tikėjosi įstoti aviacijon. Tėvai apart jo neturėjo kitų vaikų.

— M. M-nė.

Kensingtonas.

Gruodžio 11 diena. Įvyko Kliubų ir Draugijų Susivienijimo priešmetinis susirinkimas, sušauktas atvirutėmis. Narių atsilankė vidutiniškai.

Sirgo A. Jucius; serga J. Butkus. (Jis gyvena Harvioje) ir J. Šarkauskas, (dabar jis Roselando Community ligoninėje).

Susivnenijimas su komisija prisidėjo prie surengimo bendro vakaro su vietinėmis draugijomis. Jau komisija turėjo pasitarimą, ieško gauti gerą svetainę ir patogioje dienoje. Manome, kad po Naujų Metų toks šaunus bendras vakaras bus surengtas.

Gauta žinia iš "resyverio" uždarytosios bankos, kad prieš Kalėdas bus išmokama dvi dešimtos nuošimtis. Susivienijimas tikisi gauti dalį pinigų. Buvo rinkimas valdybos, išrinkta sekanti valdyba ateinantiems metams:

Pirm., J. Žlibinas; vice pirm., K. Pašakarnis; prot. sekr., J. Tamašauskas; fin. sekr., V. Dargis; Iždo., J. Viliunas; Trustišai seni užtvirtinti, butent: R. Mikšys, J. Kirkus ir S. Pocius. Iždo globėjai V. Bučinskas, A. Andrijauskas, K. Baltrimas; Maršalkos, B. Buivinas ir I. Jankus; Korespondentas, J. Tamašauskas; knygų peržiurėjimo komisija: J. Kirkus, K. Baltrimas ir T. Petkevičius; Bendrovės atstovas, B. Butkus.

Nutarta atspausdinti vieną tukstantį ligonių daktaro paliudijimų. Iki šiol Susivienijimas neturėjo. Ta prevertė Susivienijimą įsigyti patys nariai. Mat šia vasarą keli nariai sirgo, kurie nepranešė raštininkui, kuomet jis atsimaldavo. Dabar, kuomet bus daktaro paliudijimas, geresnė kontrolė ir, žinoma, biski bus apsunkintas ligonis.

Susirinkimas buvo ramus, tęsėsi dvi valandas, apsvarstyta daug svarbių reikalų.

—Korespondentas

Carnival of Nations

The Carnival of Nations went over fine. But...? the Lithuanian part of the program was not properly filled. It needed the support of the dancers.

Some selfish people were jealous of the dancers and with political pull the dnacers were prevented from doing their part. May be the dancers would have done better than the others.

—One of the Audience.

M. Daukšienė Skiriasi

Del šeimyniškų nesusipratimų, kaip tuli tikrina, p. Daukšienė stengiasi gauti perskiras nuo savo vyro, kuris dabar buk esąs 50 dienų kalėjime.

— Rep.

BAM'S COLYUM

"When something new comes out, SANDARA will be one of the first to have it.

In this spirit we inaugurate our new "BAM'S COLYUM", a joke column, probably the first English joke column in a Lithuanian weekly.

Here goes:

"I want to know if I have grounds for divorce."

"Are you married?"

"Yes."

"Of course you have."

Linkėjimai pp. Vaišvilams.

Išgirdę, kad pp. Vaišvilai susilaukė sunaus, Nekaltų Bernelių board direktoriai sušaukė nepaprastą mitingą ir plačiai apkalbėjo visą dalyką Užsibaigus karštoms diskusijoms dvasios vadas ištarė sekančius žodžius:

Draugai pakelkime stiklinę.
Ragaukim vyno malonaus.
Išgerkim už Vaišvilų laimę,
Ir už sveikatą jų sunaus.

Dar neseniai Vaišvila buvo
Bury bernelių nekaltų;
Džiaugsmais dalinomės ir ta- [rėm,
Nelaužyt prižadų šventų.

Jam buvo brangus tautos dar- [bas.
Kiekvienas tikslas prakilnus.
Šiandien iš to vien pasiliko,
Tik graži žmona ir sunus.

Ne mums pakeist žmonių li- [kimas.
Tokia valia yra dangaus.
Vaišvila visko atsisakęs,
Laimingas jaučias prie sunaus

Tegul šis mylimas vaikutis,
Užauga tėviškoj globoj.
Ir mini Lietuvos šalelę
Savo darbuose ir kalboj.

Šituos dvasios vado žodžius visi priėmė aklamacijos budu ir vienbalsiai nutarė nespausdinti "Sandaroj".

—Svečias.

GARSINKITĖS "SANDAROJE"

NEPRALEISK PROGOS

Atsižvelgiant į blogus laikus, mes sumažinom kainas veik iki pusei, todel kam reikia kokių nors aprėdalų, ateikit ir pasipirkit DABAR, kuomet yra nepalyginamai žemos kainos.

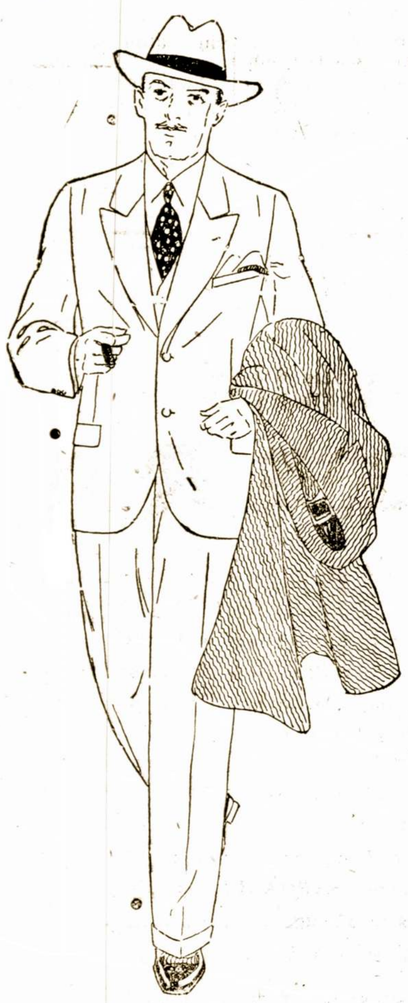

OVERKAUTAI — geriausios medžiagos ir naujausios mados. Kaina tik $15.00 ir aukščiau.

MARŠKINIAI — nepaprastai geras pasiuvimas ir medžiaga. Kaina tik 95c.

APATINIAI MARŠKINIAI — labai stiprus ir šilti. Parsiduoda už 95 centus.

KAKLARAIŠČIAI — gražus ir gerai dėvisi. Kaina 25c. ir aukščiau.

Taipgi visokių kitokių aprėdalų: ma žiems vaikams ir suaugusiems galite gauti nupiginta kaina. Jau žiemos šventės— Kalėdos nebetoli ir kiekvie as stengsimės pasipuošti. Taigi pasinaudokite šia taip nepaprastai gera proga.

Bridgeport Clothing Co.

J. Petrauskas, Sav.

3312 So. Halsted Street

Peoples Krautuvės Atviros Nedėlioje

Nuo 10 val. ryto iki 4 val. popiet ir kas vakarą iki 10 valandai vakaro.

Tik Prieš Kalėdas Yra Siulinama

Mažiausios Kainos

PEOPLES KRAUTUVĖSE ANT

RADIOS

Naujų 1932 m. Mados Visų Gerų Išdirbysčių

ATWATER KENT	PHILCO
R. C. A. VICTOR	ZENITH
BRUNSWICK	CLARION
MAJESTIC	SPARTON
KIMBALL	COLUMBIA

ir Kitų

Nauji Kombinacijos RADIOS sykiu su Gramafonu, pasirinkimas 1932 metų Mados

Pilnai įrengti, su tubomis ir viskuo, dabar nekurie parsiduoda tik už pusę kainos pradedant nuo $55.00 ir aukščiau.

Pasirinkimas virš minėtų išdirbysčių:
Naujos mados standard padarymo kombinacijos Radio su gramafonu 9-nių tubų, su elektrikiniu laikrodžiu, vertas $250.00, dabar tik už $138.00

Dabar Peoples Furniture Krautuvėse parsiduoda už naujas žemas kainas, kurios skamba sekančiai :

Viršminėtų išdirbysčių Radios nauji 1932 m. modeliai

PHILCO, su tubom	po $36.50	ir aukščiau.
MIDGET Radio 5 tubų	po $25.00	"
RCA. VICTOR su tubom	po $37.50	"
MAJESTIC, su tubom	po $44.50	"
SPARTON, su tubom	po $49.50	"
ZENITH, su tubom	po $49.95	"
ATWATER KENT su tubom	po $69.50	"
KIMBALL, su tubom	po $69.50	"

Ir daugybės kitokių modelių už žemesnes ir aukštesnes kainas ir duodame ant lengvų išmokėjimų, be nuošimčių.

Priimam senus Radios, Pianus ir Rakandus į mainus ant naujų; duodame geresnę nuolaidą kaip kitur.

Krautuvės atviros Nedėlioje nuo 10 val. ryto iki 4 val. po pietų ir kas vakaras iki 10 valandai.

SOUTH WEST SIDES LARGEST STORES
The Peoples Furniture Co. INC.
FURNITURE, RADIOS, PIANOS, RUGS, STOVES & GEN. HOUSEHOLD GOODS
EVERYTHING For The BETTER HOMES

4177–83 Archer Ave. Cor. Richmond St. TEL. LAFAYETTE 3171

2536–40 W. 63 St. Cor. Maplewood Ave. HEMLOCK 8400

CHICAGO, IL.

Chicagoje

Baigiasi Seni Metai

Vos liko keletas dienų šių metų. Visi, dideli ir maži laukia švenčių: pirmiausia Kalėdų, o paskui Naujų Metų. Siunčia linkėjimus ir dovanas draugams ir pažįstamiems, velydami linksmai praleisti žiemos šventes — Kalėdas ir linksmai sutikti Naujus Metus. Yra priežodis: "Jeigu linksmai sutiksi Naujus Metus, tai busi linksmas visus metus."

Tai kad užbaigti senus metus linksmai, o dar linksmiau ir triukšmingau sutikti Naujus Metus, Sandaros 25 kp. rengia labai linksmą vakarėlį, sutikimui Naujų Metų, gruodžio 31 d., 1931 metais, Sandaros svet., 3236 So. Halsted St., 8:00 val. vakare. Bus labai smagi muzika, kuri susidės iš jaunuolių. Taipgi bus ir užkandžiai. Įžanga 75 centai y-patai.

Todel visi, kurie norite linksmai praleisti senus metus ir palydėti senas bėdas, o pradėti linksmai Naujus Metus, atsilankykime. Gallėsime vieni kitiems spausdami dešinę, palinkėti daug laimės šiuose naujuose 1932 metuose.

Kviečia visus ALT. Sandaros 25 kuopos rengimo komisija. — Ligi pasimatymo.

NEPASISEKĖ LIETUVĮ PRIGAUTI.

Pereitą penktadienį, apie devintą valandą vakare, užėjo į p. Petrošiaus krautuvę, prie 69-tos ir Marshfield gat. du vyrai, itališko išveizdos ir radę p. Petrošių krautuvėje, ir buvo du kostumeriai, italai vienas prisiartinęs sako, kad nori su juom pasikalbėti asmeniškai ir prašo, kad išeitų už durų. Bet jam atsisakius, jie pradėjo temti prievarta. Tačiau jis pasipurtė ir ištrukęs bėgo virtuvėn, kad pasiėmus ginklą. Jam bėgant nepažįstami pradėjo šaudyti ir paleido net šešis šuvius, kurių du pataikė jam į ranką. Ištuštinę rivolverius išbėgo lauk ir susėdę į automobilių nuvažiavo.

P. Petrašiaus biznio vieta yra italų kolonijoj ir jie prisispyrę siulė jam savo "štofą". Bet Petrošius griežtai atsisakė turėti kokius nors reikalus su jais, tai manoma, kad ji negalėdami padaryti bizni s musų tautiečiu, norėjo jį išsivežti ant "raido".

Del Koresp. iš Detroito

Ačių, ne man ta "garbė".

"Sandaros" 50-tam num. skaitydama žinias iš Detroito tarp kitko pastebėjau ir Detrojitan atsilankyma chicagiečio p. K. J. Semaškos, kuris gavęs nuo detroitiečių pabarti už ALTS. ramybės ardymą, tarp kitko pasakęs: "je p. K. Katkevičienė ateitų iškolektuoti, jis į Sandarą pasimokėtų."

Iš tokio p. K. Semaškos pareiškimo labai nustebau, nes tai daugiau negu juokinga. Juk priklausymas bent kokiai organizacijai svarbiausia yra ir turi buti ištikimybė jos principams, bet ne pasirinkimas kas į ją mokestis iškolektuotų.

Tiesa, praeityje man teko bendrai su p. K. Semaškos daug kulturinio darbo dirbti ir iš tų laikų daug ką gero apie jo asmenį turėčiau pasakyti, bet lai bus kitam kartui.

Pastaruoju laiku, apie porą metų p. K. Semaškos nuo Sandaros atšalimas ir kitur nukrypimas, yra apgailėtinas; tad ir jo siulomų Sandarai užsimokėjimų man garbės teikimas nepriimtinas. Žino kur Sandaros raštinė ir ten gali užsimokėti.

—K. Katkevičienė.

BARN DANCE

Did you ever visit a barn? If not, come to the dance that teh Ruta Gay Girls have planned for your fun and entertainment.

This fun frolic will be in the form of a barn dance held at Sandara's hall, Jan. 2, 1932. The decorations will be so real that it will be hard for you to realize it is not a big barn way out in the country. To help matters along, the dances, refreshments and and music will fit in with the atmosphere.

We invite all people to turn into milkmaids, farmers or anything pretaining to form life and join in with our merry making in the big red barn way down to the farm.

—Buttercup

Kaip Buvo Brukamas Bagočius SLA. 109 Kuopoj.

Adv. Bagdžiuno Protestai del Laužymo Tvarkos

Tur but smarkiausia kova prieš suktą Bagočiaus šalininkų taktiką įvyko SLA. 109 kp. West Sidėj.

Vietiniai socialistai atsinešė glebius "literaturos" ir ėmė dalinti susirinkusiems kuopos nariams. Prieš tokią keistą propagandą užprotestavo adv. Bagdžiunas, įrodynėdamas, kad tai priešinga konstitucijai.

Nuo kėdės pašoka Geo. Stungis ir sušunka, kad neklaidinti narių. Bagočius esąs tinkamiausias asmuo visoj Amerikoj. Kilo tolesni ginčai, kurie tęsės net po susirinkimo.

Kadangi socialistų lapeliai buvo po ranka, su visom informacijom, tai didžiuma narių tiesiog kopijavo. Tokio priemonės piršti savo žmonės abai tiktų Nikaraguoj.

—Buvęs.

P-nia Kartanienė Sugrįžo iš Lietuvos

Keletą dienų atgal sugrįžo iš Lietuvos p-nia Kartanienė, aptiekoriaus Kartano žmona, 69th ir Rockwell St. ir jos dvi dukrelės.

Jos aplankė beveik visas Lietuvos grožio vietas ir parvažiavo laibai pateckintos Lietuvos gyvnimu.

Ypatingai, poniai Kartanienei labai patiko Kaunas. Nauji gražus namai, parkai, Nemunas ir malonus žmonių budas, ją tikrai sužavėjo.

Jos dukrelės lankė Lietuvos gimnaziją ir taip ją pamėgo, kad dabar savo mamos dažnai klausia: "kada važiuosime į Lietuvą."

Ponia Kartanienė Kaune susitiko daugelį savo draugų iš Amerikos, kurie ten apsigyveno, nusipirko nuosavybes ir yra labai patenkinti savo tėvyne.

Bendrai imant, Lietuva palarė gerą įspudį poniai Kartanienei ir ji mano, kad daugelis Amerikos lietuvių, kurie turtingi budami vaikščioja aukštis nulenkę po miesto gatves ir laukia geresnių laikų, turėtų nuvažiuoti į Lietuvą ir smagiai praleisti laiką.

—Rep.

Draugiškas Vakaras pas pp. Zabukus.

Kur ne kur, bet nuejęs į dainininkų šeimyną, tai nenuobodžiausi. Taip atsitiko su manim pereitam sekmadienį, kuomet teko dalyvauti p. p. Zabukų šeimyniškoj puotoj.

Svečių buvo daug. Jų tarpe Lietuvos Konsulas p. Kalvaitis ir nekaltų bernelių prezidentas, kuris kaž kodel visą laiką maišės tarp gražių moterų. Buvo ir p. p. Krukai, iš Peoples Furniture Co., kurie ankščiau už kitus apleido. Valgėm, gėrėm, uliavojom, o pabaigoj dainavom.

— Aš.

Rengia Didelį Bazarą Bedarbių Naudai.

Kas Kuom Gali Prašomi Prisidėti

Iniciatyva ALT. Sandaros 25 kp. yra pradėtas begalo svarbus ir neatbutinas darbas mobilizuoti pašalpą bedarbiams.

Tam tikslui nutarta surengti bazaras. Geros širdies lietuviai galės paaukauti liekamus dalykus; darbščios moterys ir merginos pagamins įvairių rankos darbų, kurie vidurmiesty brangiai kainuoja, o čia bus galima gauti labai pigiai.

Prisidėjusieji prie rengimo bazaro nesijaus didelės naštos. O bedarbiams, kuriems ir centas reikalingas, bus suteikta nors ir maža arba laikina pagalba.

Apie dieną, kurioj minėtas bazaras įvyks bus paskelbta vėliau.

— Rėmėjas

P. Digris Užimtas Savo Reikalais

Pripuolamai reporteriui teko užsukti pas p. p. Digrius. Tai dar nauja šeimyna ir tur but viena laimingiausių.

P. Digrį suradau garaže. Jo automobilius išdraskytas į šmotukus.

—Ką čia dabar veiki?, paklausiau jo.

—Išnaujo budavoju automobilių. Važiuojant iš medaus mėnesio apvirtom ir vissas automobilio viršus subirėjo į šmotukus.

—Ar nesigaili apleidęs nekaltų bernelių draugiją?

—Nė trupučio.

Toks atsakymas reporterį nemažai nustebino. Pasižadėjo pasimatyti naujų metų vakarely Sandaros svetainėj draugiškai persiskyrėm.

— Burokas.

SUSITVĖRĖ JAUNŲ RAITELIŲ KLIUBAS

Kam čia eiti numindžiotais keliais, kuomet pasaulis dar pilnas nematytų, negirdėtų dalykų.

Štai musų jauni lietuviai ir lietuvaitės sutvėrė naują kliubą, kuris bus naujanybė net ir Dr. Kaspučiui. Tai "Dvidešimties Raitelių Kliubas." Dvasios vadu ir patronu yra arklys. Kliubo nariai jodinėja sekmadienio rytmečiais, o vakare lošia "bridge."

Šios organizacijos pirmininku yra p. J. Kaulas; sekretoriu Vanda Micevičiutė, o iždininku T. Thomas.

— Pesčiau.

BIRUTĖS SALDAINĖS

Geriausia Dovana Šv. Kalėdoms

MALONUS LIETUVIAI! jei pirksite saldainių Kalėdų dovanoms, tai pirkite tiktai BIRUTĖS SALDAINĖS, atvežtas iš Lietuvos. Birutės saldainės yra padarytos iš geriausių, sveikiausių ir skaniausių uogų, kaip tai žemuogių, serbentų, agrastų ir kitokių skanių vaisių.

Reikalaukite Birutės Saldainių, lietuvių APTIEKOSE, SALDAINIŲ KRAUTUVĖSE IR GROSERNĖSE. Jei tie krautuvininkai jų nelaiko, tai reikalaukite, kad laikytų.

BIRUTĖS SALDAINES parduodame retail ir wholesale. Ir pristatome į bile krautuvę Chicagoje. Taip kad, kuriems toli atvažiuoti pas mane, tai galėsit gauti Birutės Saldainių savo apielinkėje.

Gerbiami lietuviai krautuvininkai, prašomi duoti užsakymus iškalno kad spėtume pristatyti prieš Kalėdų šventes.

Apart Birutės saldainių, pas mane galite gauti skanių baravykų, minagų, strimelių ir pirmos rųšies gintaro karolių, spilkų, auskarų, žiedų, cigarnyčių ir kitokių gintaro dalykėlių.

VINCENT M. STULPINAS

Birutės Saldainių Atstovas

3400 So. Emerald Avenue

Chicago, Ill., Tel. Boulevard 1333

Saugu siųsti pinigus per musų įstaigą.

15 metų nei vienas centas nežuvo.

Važiuojant Lietuvon, teisingas patarnavimas.

Perkame Lietuvos Paskolos Bonus ir mokame $40.00 už $50.00 ir $80.00 už $100.00 — Cash.

Atsilankyk ypatiškai arba prisiųsk per paštą, apdraustame laiške.

John J. Zolp

4559 S. Paulina St.

CHICAGO, ILL.

MUZIKOS MOKYKLA

Duodu piano lekcijas prieinamomis sąlygomis ir, reikalui ėsant, — atvažiuoju į namus. Deliai platesnių informacijų kreipkitės pas

VERĄ STRADOMSKAITĘ

3357 So. Morgan St.

Tel. Yards 6120.

Prašykite Knygutės

VIDURIŲ ULSERIAI

PILVO RUKŠTYS.

Išgydomos be operacijos

ši knygelė pasako jums kaip išgydyti ulserius (pilvo žaizdas), vidurių rukštis, gasus, be jokio skausmo ir be operacijos. Ji yra parašyta pilvo ligų autoriteto, kuris per daugelį metų studijavo ulserus, pilvo rukštis, gasus, vidurių užkietėjimus ir kitus mažus pairimus.

Ji pasako, kad jus galite numanyti apie jųsų sveikatos pairimą, ir išaiškina gydymo budus, kuriuos sekdami, jus atsikratysite skausmų be aštraus pasirinkimo valgių (dieto), operacijos išlaidų ir sutrukdymo nuo jusų darbo.

Klauskite žemiau paduotu antrašu del pilnų informaciju — arba išpildykite kiuponą ir prisiuskite:

Boston Von Co. Fifth Floor, 128-A Tremont St.
Boston, Mass. (W29)
Send me your booklet, without cost or obligation.

Name .....

Address .....

City .....

BAGDONAS BROS.

Mes perkraustom rakandus ir Pianus Chicagoj arba į tolimus miestus — musų darbas užtikrintas.

PRISTATOM ANGLIS

Taipgi mes pristatom anglis nužeminta kaina ant kiekvieno pareikalavimo į bile dalį miesto. Kreipkitės pas mus į ofisą:

3244 So. Halsted St.,

Tel. Calumet 3399

Res. 828 W. 34th Place

Tel. Yards 3408

CHERATONE GYDUOLĖS

Vidurių užkietėjimo priešas

Įvairių daržovių mišinys, kuris išvalo ir pataiso vidurius. Šis vaistas išvalydamas vidurius pataiso apetitą. Jis yra ekomenduojamas del kepenų pairimo, geltlėgės ir tulžies sugedimo. Garantuojama pa savimą arba sugrąžiname pinigus.

CHEROKEE MEDICINE CO.

2110 S. Halsted St., Chicago.

REIKALINGI AGENTAI

KUPONAS:

Prašau prisiųsti man iš anksto apmokėtą $2.50 Butelį
75 c. Butelį Reguliario didumo
Mėginimo didumo

Pavardė.....

Adresas .....

Miestas..... vals.....

Phone Boulevard 2035

"Sveikinkit su Gėlėmis"

Urba Flower Shoppe

Skintos Gėlės, Augalai, Vestuvėms Bukietai.

Specializuojame Laidotuvėms Gėlėmis.

3324 So. Auburn Ave.

Universal Restaurant

Visuomet gausi šviežius ir skaniai pagamintus valgius.

750 West 31st Street.

Netoli Halsted Street

A. A. NORKUS, Sav.

GRABORIAI

Simpatiškas — Mandagus — Geresnis už kitų Patarnavimas

J F. Eudeikis Komp.

PAGRABŲ VEDĖJAI

Didysis Ofisas

4605-07 S. Hermitage Ave.

Tel. Yards 1741 ir 1742

SKYRIUS

4447 South Fairfield Avenue

Tel. Lafayette 0727

SKYRIUS

1410 S. 49th Ct., Cicero, Ill.

Tel. Cicero 3794

SKYRIUS

3201 Auburn Avenue

Tel. Boulevard 3201

Tel Yards 1138

Stanley P. Mažeika

LIETUVIS GRABORIUS

Automobilius galima gauti visokiems reikalams.

3319 Auburn Av. Chicago

S. D. LACHAVICZ

LIETUVIS GRABORIUS IR BALSAMUOTOJAS

Patarnauju laidotuvėse kuopigiausiai. Reikale meldžiu atsišaukti, o mano darbu busite užganėdinti.

2314 West 23rd Place

Tel. Roosevelt 2515 ir 2516

SKYRIUS:

1439 So. 49th Court, Cicero, Ill.

Telephone Cicero 5927

ADVOKATAI

A. A. SLAKIS

ADVOKATAS

Mieste Ofisas 77 W. Washington st.
Room 1502 Tel. Central 2978
Valandos: 9 ryto iki 4 po pietų

Vakarais: Utarn., Ketv., ir Subatos — 6 iki 9 val.
4145 Archer Avenue
Tel. Lafayette 7337

Namų Tel. Hyde Park 3395

Phone Franklin 2460

LEONAS S. MIKELONIS

ADVOKATAS

10 South LaSalle Street

Vakarais nuo 6 iki 9 valandai

3315 South Halsted Street

Telephone Boulevard 3697

K. GUGIS

ADVOKATAS

MIESTO OFISAS

127 N. Dearborn St.,

Room 1111

Telefonas Central 4411

Valandos: nuo 9 ryto iki 4 po pietų

GYVENIMO VIETA

3323 So. Halsted St.

Tel. Boulevard 1210

Val.: nuo 6 iki 8 val. kiekvieną vakarą, išskyrus ketvergą.
Nedėliomis nuo 9 iki 12 v. ryto

A. A. OLIS

ADVOKATAS

11 So. LaSalle St., Room 2001

Telephone Randolph 0331—0332

Val.: nuo 9 ryto iki 6 v. vak.

3241 South Halsted Street

Telephone Victory 0562

7—9 v. vak. apart Panedėlio ir Pėtnyčios

DAKTARAI

Ofiso ir Rezidencijos

Tel. Boulevard 5913

DR. BERTASH

756 West 35th St.

(kampas 35-tos ir S. Halsted St.)

Ofiso valandos:

nuo 1 iki3, nuo 6:30 iki 8:30

Nedėliomis pagal sutartį

Tel. Hemlock 7828

DR. C. K. KLIAUGA

DENTISTAS

2420 W. Marquette Road

Naujo ofiso valandos:

Antradieniais, ketvirtadieniais ir šeštadieniais nuo 9 ryto iki 9 vakaro. Senas ofisas 1821 Halsted St. Val: pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais nuo 9:30 ryto iki 8 val. vak.

Phone Hemlock 2061

DR JOSEPH KELLA

DENTISTAS

Gas Extraction

6558 South Western Avenue

Valandos: 9 ryto iki 9 vakaro
Nedėliomis nuo 9 iki 12.

Phone Boulevard 7042

DR. C. Z. VEZELIS

DENTISTAS

4645 South Ashland Avenue

Virš Marshal Drug Store

Arti 47th Street

Tel. Republic 2286—Hemlock 2010

DR. K. DRANGELIS

DENTISTAS

2417 West 63rd Stree

(arti Western Ave.)

Dr Suzan A. Slakis

Specialistė Moterų ir Vaikų Ligų

4145 Archer Ave.

Val. 10 iki 12 ryto; 4 iki 6 popiet
Seredomis ir nedėliomis pagal Susitarimą

Ofiso Tel. Lafayette 7337
Rez. Tel. Hyde Park 3395

Phone Canal 6922

DR. S. BIEŽIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2201 West 22nd Street

(Cor. Leavitt St.)

Val.: nuo 1 iki 3 ir nuo 7 iki 8 v. v.
Nedėliomis nuo 10 iki 12 rytą.
Rez.: **6640 S. Maplewood Ave.**
Tel. Republic 7868

DR. P. Z. ZALATORIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Ofiso Valandos:
10:30 iki 12 v. rytais
1 iki 3 val po pietų
6 iki 9 val. vakarais.
Sekmadieniais: 9 iki 12 v. rytais

Ofisas:

1821 So. Halsted Street

Telefonas Canal 0257

Rezidencija:

6600 So. Artesian Avenue

Telefonas Prospect 6659

SVARBI ŽINIA

Dr. M. T. Strikol'is

LIETUVIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Perkėlė savo abu ofisų į naują vietą

po numeriu

4645 So. Ashland Ave.

Valandos: 2 iki 4 ir 6 iki 8 vakare
Nedėliomis pagal sutartį.
Ofiso Tel.: Boulevard 7820
Namai 6641 So. Albany Ave.
Tel.: Prospect 1930

Phone Victory 1188

DR. M. ZILVITIS

DENTISTAS

3243 South Halsted Street

CHICAGO, ILL.

Tel. Boulevard 5914 ir 5913

DR. S. NAIKELIS

Gydytojas ir Chirurgas

Valandos

Nuo 2 iki 4 ir nuo 7 iki 9

Nedėliomis pagal sutartį

756 W. 35th Street.

N. E. kampas 35th ir Halsted

Phone Victory 2514

DR. A. J. ZIMONTAS

SENJAUSIAS LIETUVIS

DENTISTAS

3252 South Halsted Street

Phone: Grovehill 1595

Ofiso Valandos:

Nuo 9 iki 11 ryto,
Nuo 2 iki 4 dieną,
ir
Nuo 7 iki 9 vak.

DR. A. L. YUŠKA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2422 West Marquette Road

Cor. 67th St. ir Artesian Ave.

CHICAGO, ILL.

Šeštadieny ir trečiadieny po pietų pagal susitarimą.